

4.3

Henrik Grønne
Svendshedevej 13
7830 Vinderup

Dato: 11. oktober 2011
Sagsnr.: 032064-2010
Henv. til: Sidsel Nyborg
Tlf.: 96117809

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvæg- og minkbrug

beliggende Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
på matr. nr. 81 c m.fl. Sønderhede, Sevel,

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR.
1486 AF 4/12-2009 OM
MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET.....	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
Ansøger og ejerforhold	8
Ophør af husdyrbruget	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	8
Landskabelige og kulturhistoriske forhold.....	8
Det ansøgte husdyrhold	9
Stalde.....	9
Ventilation	9
Rengøring af staldanlæg	9
Foder.....	9
Ensilage opbevaring og håndtering.....	10
Døde dyr	10
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBETING	10
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	10
Påfyldning af gyllevogne.....	11
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning.....	11
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	11
Lugt	11
Transport.....	11
Støj.....	12
Støv.....	12
Lys	12
Spildevand.....	12
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
Miljø- og ressourcestyring	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	14
Drift af husdyrbrugets arealer	14
Sædskifte	14
Udbringning af husdyrgødning.....	15
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer.....</i>	<i>15</i>
Fosfor.....	15
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	15
Grundvand	16
Arter på habitatdirektivets bilag IV	16
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	17
KLAGEVEJLEDNING	17
OFFENTLIGGØRELSE	17
RETSBESKYTTELSE	19
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	19
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	21
GENERELLE FORHOLD.....	21
Ansøger og ejerforhold	21

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	22
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	23
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	25
<i>Alternative muligheder</i>	25
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	25
Det ansøgte husdyrhold	25
Produktionsniveau	26
Stalde	26
BAT i staldanlæg	27
Udmugningssystem	27
Udmugningshyppighed	28
Rendebredde	29
Fodring	29
Halm	29
Ventilation	33
Rengøring af staldanlæg	33
Foder	33
Ensilage opbevaring og håndtering	34
Fyringsanlæg	35
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	35
Affald og kemikalier	36
Døde dyr	37
Sprøjtemidler og medicin	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning	39
Påfyldning af gyllevogne	41
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	41
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	43
Ammoniak	43
Bilag IV-arter	44
Lugt	45
Transport	46
Støj	48
Støv	48
Lys	49
Spildevand	49
Skadedyr	50
Driftsforstyrrelser eller uheld	51
Renere teknologi og ressourcestyring	52
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	55
Drift af husdyrbrugets arealer	55
Udskiftning af udbringningsarealer	57
Sædskite	58
Udbringning af husdyrgødning	58
Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer	60
Grundvand	60
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	62
BILAG	63
BILAG 1 - NATURA 2000 NATURVURDERING	63
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	63
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Nissum Fjord og Udpegningsgrundlag</i>	63
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Venø Sund og Udpegningsgrundlag</i>	67
<i>Limfjordens delopland 374 (Skive fjord, Lovns- og Risgårde Bredning)</i>	70
<i>Beskrivelse af Natura 2000-område (N40) Karup Å og udpegningsgrundlaget</i>	74
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandområdet Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) og udpegningsgrundlaget</i>	75
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	79
Fosfor	79
Nitrat	84
<i>Grundlaget for forhåndsvurderingen</i>	90

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	90
<i>Nitrat</i>	90
<i>Fosfor</i>	96
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	99
<i>Nitrat</i>	99
<i>Fosfor</i>	103
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	106
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	107
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	108
BILAG 4 – PLANMÆSSIGE FORHOLD	109
BILAG 4 – PLANMÆSSIGE FORHOLD	110
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	111
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING AREALER	112
BILAG 6 – OVERSIGT OVER UDSPRINKLINGSOMRÅDE	113
BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER	114
BILAG 8 – TERRÆNFORHOLD VED EJENDOMMEN	115
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	116
BILAG 9 – AREALER DEL 1/3	117
BILAG 9 – AREALER DEL 2/3	118
BILAG 9 – AREALER DEL 3/3	119
BILAG 10 – SØOPLAND OG VANDLØB	120
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER	121
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER	122
BILAG 12 – LAVBUNDSAREALER OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	123
BILAG 13 – GRUNDEVAND OG DRIKKEVANDSINTERESSER	124
BILAG 13 – GRUNDEVAND OG DRIKKEVANDSINTERESSER	125
BILAG 14 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	126
BILAG 15 – BESKYTTEDE FORTIDSMINDER	127
BILAG 16 – NATURA 2000 OG § 3 AREALER	128
BILAG 16 – NATURA 2000 OG § 3 AREALER	129
BILAG 17 – TERRÆNFORHOLD AREALER	130
BILAG 17 – TERRÆNFORHOLD AREALER	131
BILAG 18 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	132
BILAG 18 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	133
BILAG 19 – § 21 VURDERING FRA VIBORG OG HERNING KOMMUNE	134

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	12-10-2011
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12. stk. 3
Husdyrbrugets ejer	Henrik Grønne
Husdyrbrugets navn	Landbruger Henrik Grønne
Husdyrbrugets adresse	Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448067
Husdyrbrugets kontaktperson	Henrik Grønne
Matr. nr.	81 c m.fl.
Ejerlav	Sønderhede, Sevel
CVR-nr. / P-nr.	68091055 /1002265255
CHR	81658
Omfattet af lov om erstatning for miljøskader	nej
Ejendomsnr.	6610186341
Udarbejdet af	Holstebro Kommune, Natur og Miljø
Husdyrbrugets konsulent	Heden og Fjorden, Nupark 47, 7500 Holstebro v/Pernille Mia Bek, pmm@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har d. 20. august 2010 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Der er ansøgt om tillæg til eksisterende § 12 miljøgodkendelse af kvæg og minkproduktionen på ejendommen fra en samlet produktion på 375,1 dyreenheder (DE) til 527,8 DE i kvæg og mink og heste. Husdyrbruget blev miljøgodkendt i december 2009. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet¹.

Udvidelsen af dyreenheder sker udelukkende i kvæg i eksisterende og nye stalde på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Der er planlagt opførelse af en ny kvie- og goldkostald på ca. 1.745 m². Desuden sker der en velfærdsudvidelse på minkfarmen, der bygges en ny minkhal på ca. 468 m². Ansøger ønsker desuden at etablere en nedgravet buffertank på 100 m³, til opbevaring af rågylle til levering til Maabjerg Bioenergy A/S. Yderligere produceret gylle afsættes til Maabjerg Bioenergy, svarende til 140,9 DE i kvæggylle.

Holstebro Kommune har vurderet at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for et tillæg, da der byttes om på dyregrupper mellem nye og gamle stalde. Ansøgningen vil derfor blive behandlet efter § 12 stk. 3 i husdyrloven, da bedriften allerede har en miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen af 30-12-2009 ophæves hermed.

Når ovennævnte er gennemført vil det samlede dyrehold på ejendommen bestå af 240 malkekøer, tung race, 185 kvier, tung race (6-26 mdr.) tung race, 55 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 120 tyrekalve, tung race (40 - 50 kg), 1850 minktæver og 6 heste (under 300 kg), svarende til i alt 527,8 DE.

¹ Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion 240 malkekøer, tung race, 185 kvier, tung race (6-26 mdr.) tung race, 55 småkalve, tung race (0-6 mdr.), 120 tyrekalve, tung race (40 - 50 kg), 1850 minktæver og 6 heste (under 300 kg), svarende til i alt 527,8 DE, på husdyrbruget matr. nr. 81c m.fl., Sønderhejde, Sevel, beliggende Svendshedevej 13, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler jævnfør bilag 18, skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Hermed menes, at udvidelse af husdyrholdet er påbegyndt.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

6. Der skal etableres og vedligeholdes et 6-rækket læhegn af løvtræer i den sydlige ende af mark 33-0 mod Svendshedevej senest 1 år efter den nye kviestald er taget i brug.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årskøer, tung race	240	365,5
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	55	14,9
Opdræt (6-26 mdr.), tung race	185	90,9
Tyrekalve (40-55 kg)	120	0,8
Minktæver	1.850	54,4
Heste (under 300 kg)	6	1,3
I alt		527,8

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2 side 26. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

8. Alle dræn inden for 15 m fra den nye kvie/goldkostald skal sløjfes. Skal kunne dokumenteres ved tilsyn.
9. Alle spalter i kostalden (1.1.2.) skal skrubes min. hver 4. time med robotskraber.
10. Gyllerenderne på alle minkhaller skal udmuges 3 gange ugentligt om sommeren og 1 gang ugentligt vinter.
11. I dybstrøelsesstaldene skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.
12. Skrabere i den nye kviestald (1.1.6.) skal køre min. hver 4. time.

Ventilation

Ingen vilkår.

Rengøring af staldanlæg

13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

Ingen vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ensilage opbevaring og håndtering

14. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundsjordede uden okkerklasse.
15. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

De ejede og forpagtede marker (1-0, 1-1, 2-0, den vandløbsnære del af 3-0, østligste del af mark 3-1, 4-1, 5-1, 10-, 10-1, obj-27, 30-0, 31-0, 33-0, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 58, 58-1, ny 60) er risikoarealer for tab af næringsstoffer til overfaldevand, hvor der ikke må placeres markstakke.

Døde dyr

16. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
17. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Gødningsproduktion og håndtering

Opbevaring af flydende husdyrgødning

18. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

19. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jævnfør bilag 18.

Påfyldning af gyllevogne

20. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret Pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
21. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

22. Komposteret dybstrøelse må placeres i markstakke, såfremt markstakkerne er overdækkede og placeres, så de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 15.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

23. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
24. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

25. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Støj

26. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

27. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
28. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 26 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

29. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Lys

30. Udendørs lys (projektører) ved husdyrbruget må kun være tændt som arbejdslys og skal slukkes umiddelbart efter, at der ikke arbejdes ved området mere. Alternativt skal udendørs lys forsynes med bevægelsessensor.

Spildevand

31. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
32. Der skal etableres faskine til nedsivning af tagvand fra den nye kvie/goldstald. Faskinen skal overholde afstandskrav til dræn på 25 m.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

33. Regnvand fra ensilagepladserne skal ledes til separat opsamlingsbrønd, hvorfra det skal pumpes til et bevokset udsprinklingsområde. Udsprinklingsanlægget skal overholde gældende byggeblad nr. 103.09-05 med en beregnet regnmængde som er 11 % større end normen.

Skadedyr

34. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
35. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

36. Den indsendte beredskabsplan skal accepteres af Holstebro Kommune.
37. Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:
- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen, herunder placering af drænbrønde på arealet øst for ejendommen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.
38. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

39. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
40. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
41. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
42. Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbeva-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

ringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.

- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerede tiltag

43. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig person, f.eks. elektriker, med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.
44. Husdyrbruget skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyret udebelysning ved den nye kvie/goldkostald.
45. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.
46. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

47. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9.
48. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 267,9 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 8, side 55, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,27 DE/ha.
49. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 259,90 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 8, side 56.
50. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

Sædskifte

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

51. Udspretningsarealerne skal drives i overensstemmelse med reglerne for 2,3 DE/ha, et K12-sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

52. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.
53. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Fosfor

54. På udspretningsarealerne 1-0, 1-1, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 5-1, 10-0, 10-1, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, obj-27, 50, 51, 52, 53 og ny 60 skal der ved sædskifte opretholdes fosforbalance på ejede og forpagtede arealer uden ledig fosforbindingskapacitet. Fosforbalancen opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter plantedirektoratets retningsgivende normer for fosfor for de respektive år. Vilåret gælder enhver femårs periode efter 01-08-2012.
55. For lavbundsjerne gælder, at der er ledig fosforbindingskapacitet, når forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor er større end 20. For ikke lavbundsjerne er der ledig fosforbindingskapacitet, når det gennemsnitlige fosfortal for marken er mindre end 4.
56. Der skal senest 01-08-2012 foreligge fosfortal, der er maksimalt fem år gamle, for ejede og forpagtede udbringningsarealer. Jordprøver til analyse for fosfortal skal udtages for hver 5 hektar markareal. Fosfortallene skal fremgå af markplan (kortbilag over marker) og anføres for hvert delareal. Kortbilag over markplan, med analyser for fosfortal, skal indsendes som dokumentation til Holstebro Kommune eller fremvises ved tilsyn, når analyserne foreligger.
57. Der skal udarbejdes f.eks. mark - og gødningsplaner og gødningsregnskab til dokumentation af fosforbalance.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

58. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
59. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regn-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

skyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

60. Der må ikke etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Grundvand

Ingen vilkår.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

61. Såfremt der verificeres padder omfattet af habitatbekendtgørelsen bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring vandhuller på udbringingsarealerne.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 09-11-2011 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 12-10-2011.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Pernille Mia Bek, Heden og Fjorden Rådgivningscenter, Nupark 47, 7500 Holstebro, E-post: pmm@hfic.dk
- Herning Kommune, Land og Natur, E-post: teknisk@herning.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Viborg Kommune, Teknik & Miljø, Virksomhedsmiljø, Søvej 2, 8800 Viborg, E-post: teknik-miljoe@viborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen - Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Jeanette Reuter Hølmkær, Svendshedevej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Christian von Düring Lausen, Svendshedevej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Børge Østergård Dunker, Svendshedevej 15, 7830 Vinderup (nabo)
- Kurt Davidsen, Svendshøjvej 7, 7830 Vinderup (nabo)
- Henriette Hauborg Thomsen og Rasmus Nørgård Farcinsen, Mejrup Hedevej 9, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Bent Erik Dahl Madsen, Borbjerg Møllevej 2, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Tommy Lilbæk Meldgaard, Skavevej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hanne og Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum (bortforpagter)
- Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup (gyllemodtager)

I perioden 15-09-.2011 til 06-10-2011 har forslag til afgørelse været sendt i nabo/partshøring:

- Jeanette Reuter Hølmkær, Svendshedevej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Christian von Düring Lausen, Svendshedevej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Børge Østergård Dunker, Svendshedevej 15, 7830 Vinderup (nabo)
- Kurt Davidsen, Svendshøjvej 7, 7830 Vinderup (nabo)
- Henriette Hauborg Thomsen og Rasmus Nørgård Farcinsen, Fredericiagade 15, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Bent Erik Dahl Madsen, Borbjerg Møllevej 2, 7500 Holstebro (bortforpagter)
- Tommy Lilbæk Meldgaard, Skavevej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hanne og Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum (bortforpagter)
- Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup (gyllemodtager)
- Pernille Mia Bek, Heden og Fjorden Rådgivningscenter, Nupark 47, 7500 Holstebro, E-post: pmm@hfic.dk
- Herning Kommune, Land og Natur, E-post: teknisk@herning.dk
- Viborg Kommune, Teknik & Miljø, Virksomhedsmiljø, Søvej 2, 8800 Viborg, E-post: teknik-miljoe@viborg.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Svendshedevej 13, 7830 Vinderup, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009 hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2019.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jævnfør lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 12. oktober 2011. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Henrik Grønne ejer og driver husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup under CVR nr. 68091055. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Henrik Grønne. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelses vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 1,3 km sydøst for Djeld og 2,4 km syd for Sevel by. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde og delvist i land skabeligt interesseområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Svendshedevej 6) – krav 50 meter	150 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 2 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, - vurdering indenfor 300 meter	> 2 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose (Tvillingemose)	> 7 km
Lobeliesø (Skånsø)	> 9 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 5 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 4 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2, 6 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,2 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnållalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,2 km
*) Disse søtype er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny kvie/goldkostald - ny minkhal	> 25 m > 25 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny kvie/goldkostald - ny minkhal	> 50 m > 50 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - ny kvie/goldkostald (vilkår om sløjfning af dræn inden for 15 m.) - ny minkhal	0 m 26 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny kvie/goldkostald	> 100 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny kvie/goldkostald - ny minkhal	> 1000 m > 1000 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny kvie/goldkostald - ny minkhal	48 m 81 m
Naboskel (krav 30 m) - ny kvie/goldkostald - ny minkhal	70 m 185 m

Den projekterede kvie/goldkostald var i ansøgningen placeret henover matrikelgrænse. Henrik Grønne, som ejer begge matrikler, har søgt om sammatrikulering og placeringen af stalden er lovliggjort.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, og den projekterede kvie/goldkostald og nye minkhal opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 1428 af 13/ 12/2006 om pelsdyrfarme (pelsdyrbekendtgørelsen, PB):

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.
- (PB): § 2 lokalisering af pelsdyrfarme.
- (PB): § 3 Afstandskrav til nabobeboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger i udkanten af det udpegede kulturmiljøområde Oldtidsvejen, men ellers udenfor Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinier. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdslinie gennem hele vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vej-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

spor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 km. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt ca. 1500 gravhøje. Højserien er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 3 km syd for Sevel, som er den nærmeste byzone i området.

Det vurderes at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Området er et typisk landbrugsområde med et terræn, der falder en smule i nordlig retning. Der er ikke mange læhegn som slører det store bygningskompleks.

Nybygningen vil efter plantning, og opvækst, af et 6-rækket løvtræshegn i den sydlige ende af mark 33-0 langs Svendshedevej formodes at falde visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige og kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, når der samtidig etableres en afskærmede bevoksning syd for den projekterede staldbygning.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed.

Det sikres ved vilkår, at der ved beplantninger syd for staldbygningen, der til enhver tid skal bibeholdes med henblik på at sikre, at bygningsmassen er mindre fremherskende i landskabet.

De eksisterende driftsbygninger er ikke – bortset fra en smule beplantning i nord og vest – omgivet af slørende beplantning. Til gengæld er den vestlige ende af de nordligste driftsbygninger sænket i forhold til de omgivende marker.

Vurdering i forhold til arealer

En del af markerne ligger i et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som landskabeligt interesseområde og kulturhistorisk interesseområde, jævnfør bilag 5. Denne udpegnings har ingen betydning for driften af arealerne.

Beskyttede fortidsminder

Markerne 10-0, 10-1, 54, ny 60 og 51 ligger inden for beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje, jævnfør bilag 15. Selve gravhøjene er beliggende uden for de respektive markarealer. Gravhøjene er, jævnfør § 29f i museumsloven, beskyttet af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

en 2 m beskyttelseszone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår. Jævnfør § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger

Nord og øst for mark 54 og langs mark 10-0 og 10-1 er registreret beskyttede diger, jævnfør bilag 15.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret med den eksisterende miljøgodkendelse.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse i de staldsystemer, der er angivet i skema 1:

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	229	305,7	240	365,5
Kvier (6-26 mdr.), tung race	9	5,9	185	90,9
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	29	7,1	55	14,9
Tyrekalve 40-50 kg, tung race	115	0,7	120	0,8
Minktæver	1850	54,4	1850	54,4
Heste (under 300 kg)	6	1,3	6	1,2
I alt		375,1		527,8

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
1.1.1	Minkhaller	Minktæver	1.850	42,1	1850	54,4	Gyllerender 35 cm, 2 gange ugentlig udmugning
1.1.2.	Kostald	Årsko, tung race	199	265,6	190	289,4	Sengestald m. spalter (ringkanal), skrabere
		Årsko, tung race	10	15,2	10	15,2	Dybstrøelse
		Kvier (25-26 mdr.)	9	5,9	-	-	Dybstrøelse
1.1.3.	Kalvehytter	Småkalve (0-3 mdr.)	29	7,1	-	-	Dybstrøelse
1.1.3.	Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.)	-	-	55	14,9	Dybstrøelse
1.1.4	Kalvestald	Tyrekalve (40-50 kg)	115	0,7	120	0,8	Dybstrøelse

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
1.1.6.	Ny kvie-goldkostald	Opdræt (6-26 mdr.)	-	-	185	90,9	Præfabrikeret drænet gulv
		Årsko, tung race			40	60,9	
1.1.5.	Hestestald	Heste (under 300 kg)	6	1,2	6	1,2	Dybstrøelse
				323,2		527,8	

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny kvie/goldkostald på ca. 1.745 m² øst for den eksisterende kostald og der etableres en ny minkhal på ca. 468 m² nord for den eksisterende minkfarm, jævnt før bilag 2 og 3. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Fastlæggelse af BAT emissionsniveau på hele bedriften Svendshedevej 13

Redegørelse for fastlæggelse af BAT -emissionsniveau på mink:

UDMUGNINGSSYSTEM

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at automatisk udmugning som udgangspunkt er BAT, da det muliggør hyppig udmugning. På Svendshedevej 13 bygges en ny 4-rækket hal, som vurderes at udgøre ca. 10 % af den samlede kapacitet på 1.850 årstæver – dvs.

TEKNIK OG MILJØ

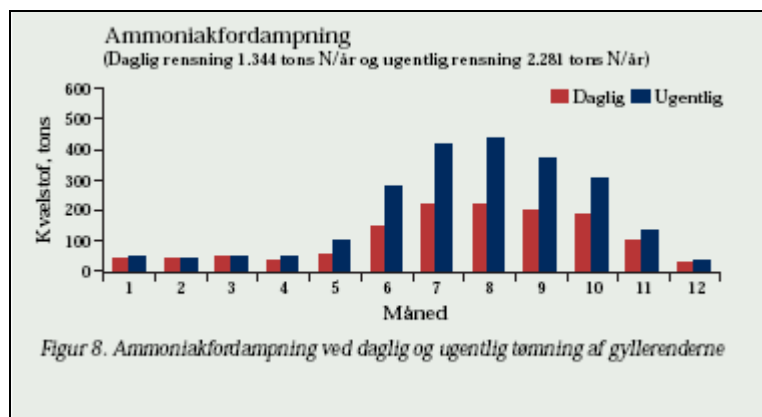
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

185 årstæver. Med udgangspunkt i en årlig produktionsomkostning på 1.035 kr. pr. årstæve, kan teknologien maksimalt koste (185 årstæver x 1.035 kr. x 0,01 =) 1.915 kr. for at leve op til kravet om proportionalitet. Det vurderes på baggrund heraf, at installation og drift af automatisk udmugning på de nye minkhaller ikke er økonomisk tilgængeligt. Det vurderes på baggrund heraf, at manuel udmugning er BAT på minkfarmen.

UDMUGNINGSHYPPIGHED

Der tages udgangspunkt i, at gyllerenderne udmuges manuelt, en timeløn på 116 kr., og en udmugningshastighed på 822 årstæver/time. Desuden forudsættes, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning til husdyrloven, at der opnås en besparelse på 0,15 kg N/årstæve ved 2 gange ugentlig udmugning, og 0,3 kg N/årstæve ved daglig udmugning, set i forhold til minimumskravet på 1 ugentlig udmugning. Deraf udledes, at 3 gange ugentlig udmugning sandsynligvis vil give en besparelse på 0,215 kg N/årstæve. Nedenstående figur, som stammer fra en artikel i Grøn Viden nr. 22 fra 2001, viser, at der i månederne juni-oktober er den højeste effekt af hyppig udmugning.

Derfor vil miljøgevinsten i forhold til omkostningerne være højest i disse måneder, og forholdsvist lav i de resterende måneder.

På baggrund af de nævnte forudsætninger har Holstebro Kommune foretaget nedenstående beregning af omkostningseffektivitet og proportionalitet ved forskellige udmugningshyppigheder:

Skema 3. Beregnet proportionalitet og omkostningseffektivitet ved udmugningshyppighed

Forudsætninger		
Samlede årlige omkostninger pr. produceret enhed		1035 kr/årstæve
Timeløn		116 kr/time
DIFFERENTIERET - udgangspunkt ugentlig udmugning (nudrift) (90 % effektivitet grundet differentiering)		
Ammoniakreduktion ved udmugning 3x sommer og 1x vinter		45 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved udmugning 5x sommer og 1x vinter		57 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved udmugning 7x sommer og 1x vinter		62 kg reduceret N
	Omkostningseffektivitet	Proportionalitet
Pris ved udmugning 3x sommer og 1x vinter	38 kr pr. kg reduceret N	0,7% af samlede omkostninger
Pris ved udmugning 5x sommer og 1x vinter	59 kr pr. kg reduceret N	1,4% af samlede omkostninger
Pris ved udmugning 7x sommer og 1x vinter	82 kr pr. kg reduceret N	2,1% af samlede omkostninger

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

IKKE DIFFERENTIERET - udgangspunkt ugentlig udmugning (nudrift)		
Ammoniakreduktion ved 2 ugentlige manuelle udmugninger		35 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved 3 ugentlige manuelle udmugninger		49 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved 4 ugentlige manuelle udmugninger		58 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved 5 ugentlige manuelle udmugninger		63 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved 6 ugentlige manuelle udmugninger		67 kg reduceret N
Ammoniakreduktion ved daglig manuel udmugning		69 kg reduceret N
	Proportionalitetsomkostning	Relativ omkostning
Pris ved 2 ugentlige manuelle udmugninger	49 kr pr. kg reduceret N	0,7% af samlede omkostninger
Pris ved 3 ugentlige manuelle udmugninger	68 kr pr. kg reduceret N	1,4% af samlede omkostninger
Pris ved 4 ugentlige manuelle udmugninger	88 kr pr. kg reduceret N	2,1% af samlede omkostninger
Pris ved 5 ugentlige manuelle udmugninger	107 kr pr. kg reduceret N	2,8% af samlede omkostninger
Pris ved 6 ugentlige manuelle udmugninger	127 kr pr. kg reduceret N	3,5% af samlede omkostninger
Pris ved daglig manuel udmugning	147 kr pr. kg reduceret N	4,3% af samlede omkostninger

Det vurderes på baggrund heraf, at 3 ugentlige udmugninger i sommerhalvåret og 1 ugentlig udmugning i vinterhalvåret er BAT. Der stilles vilkår om, at udmugningen skal foretages 3 x ugentligt sommer og 1 x ugentligt vinter på hele minkfarmen, da dette er en managementteknik, som uden videre kan implementeres på hele farmen.

RENDEBREDDE

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at den bredest tilgængelige rende som udgangspunkt er BAT, da en bredere rende giver en lavere ammoniakfordampning, jf. Miljøstyrelsens vejledning. For hver cm rendebredde opnås en besparelse på 0,025 kg N/årstæve/år. De bredeste render, som findes på markedet, er 36,5 cm. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at rendebredden 36,5 cm er BAT på den nye minkhal. Ansøger har oplyst, at gyllerenderne på de nye minkhaller vil være 35 cm brede.

FODRING

Ved at reducere proteinindholdet i foderet kan opnås en lavere ammoniakfordampning. I Holstebro Kommune findes 2 minkfoderleverandører (Holstebro og Tværmose), og disse offentliggør proteinindholdet i deres foder på internettet (www.danskpelsdyrfoder.dk). Heraf kan ses, at der er tilgængeligt foder med maksimalt proteinindhold på 32 % af OE (omsættelig energi) i uge 30-47 (hvalpesæsonen). På baggrund heraf vurderes, at dette er BAT. Da BAT niveauet er overholdt for hele bedriften, stilles der ikke vilkår herom.

HALM

Ved anvendelse af halm ad lib. + 0,2 kg halm reduceres der med 0,05 kg N pr. årstæve. Det kræver 0,2 kg halm * 52 uger * 20 årstæver pr. kg N = 208 kg halm pr. kg. reduceret N. Omkostningerne til erhvervelse af halm er 0,4-0,5 kr. pr kg, jvf KvægNøglen / LR. Omkostningen til indkøb af halm vil være 208 kg halm * 0,40-0,50 kr. pr. kg = 83-104 kr. Der kan udbringes halm på marken svarende til 1 kg reduceret N pr. minut og timeprisen er 800 kr. Omkostningen til udbringning af halm pr. kg N reduceret vil være ca. 13 kr. pr. reduceret kg N. Omkostningerne ved anvendelse af halm ad lib. + 0,2 kg vil derfor være 95-117 kr. pr. kg N reduceret. Med et BAT-niveau på 100 kr. pr. kg reduceret N, vurderer Holstebro Kommune, at halm ad lib. + 0,2 kg ikke er et BAT-tiltag, da der udover ovenstående

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

skal tillægges omkostninger til opbevaring af halm før og efter anvendelse på minkfarmen, samt udlægning og udmugning på minkfarmen.

For mink er emissionsgrænseværdien beregnet med forudsætningerne:

2 gange ugentlig udmugning

Halm ad lib.

Proteinniveau på max. 32 % af omsættelig energi (OE) i ugerne 30-47.

Rendebredde over 32 cm

Beregningen er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk i en scenarieberegning (nr. 25546) på skema 18139 = **2.670 kg N**

Redegørelse for fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseniveau for kvæg.

Antal	Dyretype	Staldtype	Etableringstype	Emissionsgrænseværdi	Alders- ell. vægtinterval		Korr. tionsfaktor	Korr. Emissionsgrænseværdi	Maksimal anlægs-emission
					Fra	Til			
190	Årskøer	Sengestald spalter (ringkanel bagskyl)	Eksisterende	10,64 kg N pr. dyr				10,64 kg N pr. dyr	2022 kg N
10	Årskøer	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende	10,04 kg N pr. dyr				10,04 kg N pr. dyr	100 kg N
40	Årskøer	BAT-niveau < 250 DE	Ny/renovering	8,00 kg N pr. dyr				8,00 kg N pr. dyr	320 kg N
185	Årsopdræt > 6 mdr.	BAT-niveau	Ny/renovering	2,34 kg N pr. dyr	6 mdr	26 mdr	0,967	2,26 kg N pr. dyr	419 kg N
55	Småkalve < 6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	2,83 kg N pr. dyr	0 mdr	6 mdr	1,000	2,83 kg N pr. dyr	156 kg N
120	Tyrekalve 40-220 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	Eksisterende / Ny	1,22 kg N pr. dyr	40 kg	50 kg	0,039	0,05 kg N pr. dyr	6 kg N
1850	Mink	Mink, proteinindhold 32 % af OE uge 30-47, gødningsrender på 35 cm, halm ad lib. Og tømning 2x pr. uge	Eksisterende	1,44 kg N pr. dyr					2670 kg N
Samlet BAT-ammoniakemissionsgrænseværdi for projektet									<u>5.691 kg N</u>

Emissionsgrænseværdi for kvægstalde inkl. overdækket gyllebeholder, jævnfør ovenstående regneark = **3.021 kg N**

Den samlede emissionsgrænseværdi for kvæg og mink samt lager er beregnet til **2.670 +3.021 = 5.691 kg N**

Da ansøgers konsulent har indsendt et BAT-niveau beregnet på nye normtal for køer på spaltegulv og præfabrikeret drænet gulv, er ovenstående BAT-ammoniakemissionsgrænseværdi for det samlede projekt gennemregnet med nye normtal og sammenlignet med et ansøgte. Beregningen fremgår af scenarieberegning 28.767 og Holstebro Kommune vurderer, at BAT-ammoniakemissionsgrænseværdien for projektet er overholdt.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.1 (minkhaller)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Minkhallerne er alle med render, der er opsat løbende efter gældende krav. Renderne har en bredde på 35 cm. Der udmuges manuelt 2 gange ugentligt. Ansøger har oplyst, at det ikke er muligt at etablere automatisk udmugning på de eksisterende render, idet gyllerenderne mangler "ører", hvor udmugningsgrejet kan hænge fast på. Desuden er renderne bløde, hvilket ikke er stabilt nok til udmugningsgrejet. Alternativet vil derfor enten være at udskifte alle renderne eller, at der dagligt foretages manuel udmugning. Der er ikke på tidspunktet for godkendelsens meddelelse fastsat BAT niveau for minkbedrifter. Udmugningshyppigheden skal derfor vurderes ud fra proportionaliteten mellem udgiften hertil og miljøeffekten.

Ansøger har forelagt en beregning af effekt, tidsforbrug og omkostninger ved at foretage daglig udmugning manuelt. Ansøger anfører, at daglig udmugning vil koste ca. 3 timer á 200 kr. (timeløn inkl. forsikringer, feriepenge m.m.) dagligt, i alt ca. kr. 219.000. Ved daglig tømning af gyllerender fordamper der 150 g N mindre pr. årstæve end ved 2 gange ugentlig tømning. En forøgelse af udmugningshyppigheden fra 2 gange ugentligt til daglig udmugning vil reducere ammoniakfordampningen fra staldanlægget med 0,15 kg N/årstæve * 1850 årstæver svarende til 278 kg N, hvilket betyder, at 1 kg reduceret N koster 788 kr. pr. kg reduceret N. Derfra kan der trækkes en pris for ekstra N i gyllen, som anvendes i marken – ca. kr. 7 pr kg N reduceret. Altså en omkostning på ca. kr. 781 pr. reduceret kg N.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 1.1.1.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at minkhaller ved nyetablering bør etableres med gyllerender med en bredde >36,5 cm og daglig automatisk udmugning. På Svendshedevej 13 sker der ingen udvidelse af minkproduktionen. Dog etableres en ny 4 -rækket minkhal som følge af en velfærdsudvidelse for at give mere plads pr. mink.

Holstebro Kommune har fået oplyst, at landbrugets rådgivningscenter regner med et normalt, hvor der gennemsnitligt kan udmuges svarende 822 årstæver pr. arbejdstime. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at timeløn inkl. forsikringer og feriepenge i henhold til jordbrugsoverenskomsten maksimalt udgør kr. 170.

$1850 \text{ årstæver} / 822 \text{ årstæver/time} * 170 \text{ kr./time} = 382 \text{ kr. pr år}$ svarer det til en udgift på 139.430 kr.

Beregning af effekten ved en daglig udmugning frem for 2 gange ugentligt viser en mindsket ammoniakfordampning på 278 kg N. Prisen for at reducere dette ammoniak er derfor omkring 500 kr./kg N.

Det vurderes at være en uforholdsmæssig stor omkostning pr. kg. reduceret kg N. Holstebro Kommune vil derfor ved kommende renoveringer af eksisterende minkhaller stille krav om, at der bliver taget højde for hvilke muligheder, der er for at leve op til det, som på pågældende tidspunkt vurderes at være BAT for minkhaller.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.2 (kostald)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Eksisterende kostald med spalter og ringkanal. Kostalden er bygget i 1992 og udvidet i 2001 og 2007. Stalden er renoveret med sengebåse i 2001. 10 af malkekøerne står på dybstrøelse.

Gulvsystemet i den stald hvor dyreholdet udvides er sengestald med ringkanal. Dette gulvsystem er ikke BAT ved nyetableringer.

Forsuring fravælges, idet kostalden er bygget over tre gange fra 1992 til 2007 med et samlet ringkanalsystem. Derved er noget af betonen af en så høj alder, at der kan opstå ætsningsskader ved forsuring. Præfabrikerede gulve fravælges, idet hovedparten af standen er af så ny dato, at det ville være et ressourcspild at nedbryde eksisterende gulv og indlægge nyt gulv i en ellers velfungerende stald.

Der sættes robotskraber ovenpå spalterne, derved reduceres ammoniakfordampningen fra stalden. Effekten af robotskraberen er sat til 13 % i ansøgningen. Ansøger har anslået, at det nuværende staldanlæg har en levetid på 10-15 år. I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen eller ved kommende renoveringer af eksisterende kvægstalde, vil Holstebro Kommune stille krav om, at der bliver implementeret BAT staldteknik.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 1.1.2

Holstebro Kommune vurderer dog, at effekten af robotskraberen i spaltegulvsstalden skal være på min 20 %. Der stilles derfor krav om, at der skal indsættes så mange skrabere i stalden, at effekten er på 20 %.

Holstebro Kommune vurderer, at dybstrøelsesafsnittet principielt godt kan være BAT, såfremt der strøs rigelige mængder halm, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, hvilket reducerer ammoniakemissionen.

Der stilles vilkår til sikring af de ammoniakreducerende tiltag i staldene, og Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at husdyrbrugets staldindretning opfylder kravet til implementering af BAT.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.3 - 1.1.5

Småkalve, tyrekalve og heste er opstaldet på dybstrøelse. Staldtypen er valgt af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 1.1.3 - 1.1.5

Dybstrøelse er BAT for dyretyperne og Holstebro Kommune vurderer, at staldtypen er BAT, såfremt der strøs rigelige mængder halm, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen og i øvrigt lever op til MST's teknologibeskrivelse "kvægstalde med dybstrøelse", høringsudkast version 1 af 09.05.2011.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.6 (kvie/goldkostald)

Der ønskes etableret en ny kvie/goldkostald. Stalden etableres med præfabrikerede drænede gulve, hvilket er BAT for dyretypen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes vurdering af BAT i stald 1.1.6.

Holstebro Kommune vurderer, at valg af stalddtype i stald 1.1.6. lever op til BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Der anvendes tørt foder bl.a. i forbindelse med fodring af kalve og køer. Dette kan give anledning til støvgener. Foderopbevaring og håndtering vurderes dog ikke at give anledning til gener ved nabobeboelse.

Minkfoder opbevares i tætte beholdere og håndteres på befæstede arealer med afløb til opsamlingsbeholder.

Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om opbevaring og anvendelse i relation til støj- og støvgener for omgivelserne og i forhold til skadedyr.

Der fokuseres på effektiv fodring så alt foder opbevares i fodersiloer og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Svendshedevej 13.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en kvægbrugskonsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Al opdrættet flyttes hjem til Svendshedevej 13, så transport af foder minimeres.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ensilage opbevaring og håndtering

Der er i nuværende produktion 2 plansområder på henholdsvis 750 m² og 660 m² i forbindelse med staldanlægget. Desuden en mindre køresilo på 200 m², jævnfør bilag 6.

Ensilage i markstakke

I tilfælde af opbevaring af ensilage i markstak må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke-saftgivende ensilage opbevaret på marken i markstak skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år, da ensilagespild kan medføre en udvaskningsrisiko. Ensilageoplæg i marken skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplæg af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderremner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme areal år efter år. Jævnfør BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse. Drænede arealer anses ligeledes som værende risikoarealer for udvaskning af næringsstoffer.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, drænede, skrånende arealer og vandløbsnære arealer, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jævnfør bilag 10, 12 og 17.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Fyringsanlæg

Der er ingen opvarmning i staldene. Stuehuset opvarmes med ved udnyttelsen af genvinding af varme fra stald. Der stilles ikke vilkår vedrørende opvarmning af ejendommen.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietank:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade	Roug	01-5323	2003	1.200 L, Diesel

Den overjordiske 1.200 L brændstoftank er placeret i laden på fast gulv uden afløb.

Olier og kemikalier

Der er ingen opbevaring af spildolie, grundet serviceaftale med maskinstation. Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagsplad-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastaffald i forbindelse med fodring af ensilage. Affald fra ejendommen håndteres i henhold til nedenstående:

Dagrenovation afhentes af kommunal ordning hver anden uge. Der er opstillet container til husholdningsaffald. Der er ligeledes opstillet container til lettere industriaffald. Den tømmes en gang om måneden. Evt. forekomst af byggeaffald bortskaffes af entreprenør.

Skema 4. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Kommunens genbrugsplads
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Kommunens genbrugsplads
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning.	Afleveres til dyrlæge
EAK-kode 02-01-10	Jern	Variierende	Produkthandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Dagrenovation
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Kommunens genbrugsplads
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Kommunens genbrugsplads
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Variierende	Afleveres til værksted

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler. Kvitteringer på afleveret affald skal gemmes i 5 år.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagsplad-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på frost/køl eller under fast overdækning og bortskaffes gennem DAKA.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

På pelsdyrfarme kan afhentningen af døde pelsdyr ske periodisk uden for pelsningssæsonen, hvis de døde dyr opbevares på frost. Afhentning af døde pelsdyr i pelsningssæsonen kan ved opbevaring i lukket, overdækket container afvente, indtil containeren er fuld. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Fødevarerstyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget ved ændring af dyreenhedsdefinitionen pr. 1. august 2009/2010 overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af Fødevarerstyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede drift.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer at placeringen af kadaverpladsen syd for staldanlægget langs grusvejen er en god løsning, jævnført ovenstående, skal pladsen være indhegnet og skal godkendes af den stedlige fødevaremyndighed.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Forbruget af pesticider planlægges i samråd med planteavlskonsulent. I sæsonen ydes løbende rådgivning i relation til aktuelle skadedyr og sygdomme, og behandlingsforslag udarbejdes.

Maskinstation forestår sprøjtning, derfor er der ikke opbevaring af kemikalier på ejendommen. Der er ligeledes ikke sprøjteudstyr på ejendommen.

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Maskinstationen forestår sprøjtningen af husdyrbrugets arealer.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

Gyllen fra husdyrproduktionen opbevares i to gyllebeholdere på ejendommen. Beholderne består af betonelementer der kan modstå termiske og mekaniske påvirkninger. Der er ikke fast pumpe på beholderne og de omrøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er blandt andet følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.
- Iflg. BREF er naturligt flydelag BAT. Det naturlige flydelag opretholdes bl.a. via tilsætning af kalvemøg.

Holstebro Kommune og ansøger har foretaget en beregning der viser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

I ansøgningen oplyses det endvidere:

- at maskinstation udbringer gylle fra ejendommen. Den hentes med kranvogn, så der ikke opstår spild eller risiko for overpumpning fra gylletanken. Hvor der er muligt anvendes nedfælder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter til bræmmer til vandløb.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage. Ved gylleudbringning tages hensyn til vindretningen og mærkedage i lokalsamfundet.

Malkekøerne er opstaldet dels i løsdriftsstald med sengebåse med spalter og dels i et planlagt dystrøelsesafsnit. Gødningen fra malkekøerne håndteres dels som gylle, dels som dybstrøelse.

Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse fra småkalvene. Opdræt fra 6-26 mdr. skal fremover opstaldes på præfabrikerede drænedede gulve.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 8.751 m³ gylle samt 518 m³ dybstrøelse. Der ønskes afsat 140,9 DE i kvæggylle til Maabjerg Bioenergy, svarende til ca. 1.920 m³. I forbindelse med levering til Maabjerg Bioenergy skal der etableres en buffertank på 100 m³ til rågylle på Svendshedevej 13.

Der skal opbevares 6.831 m³ flydende husdyrgødning.

Afløb fra ensilagepladser, svarende til en opsamlet mængde på 1.640 m³ ønskes udspinklet. Dette er behandlet under afsnittet om spildevand.

I nedenstående tabel angives opbevaringskapaciteten til gylle på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]	Anvendelse
Gyllebeholder 1	2002	-	4.500	Kvæggylle og minkgylle
Gyllebeholder 2	1992	2002	800	Kvæggylle
buffertank	planlagt		100	rågylle
Kapacitet under spaltegulv i kvægstald	-	-	500	Kvæggylle
Samlet opbevaringskapacitet:			5.900	

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 10,4 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Det fremgår af ansøgningen, at kvier, tyrekalve og småkalve samt en mindre del af malkekøerne (goldkøer) går på dybstrøelse. Dybstrøelse fra kalvene smides i den store gyllebeholder. Øvrig dybstrøelse ligger i stalden i 3 til 6 måneder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse fra kvæg og heste, der har ligget i stalde i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Halm fra minkfarme, som har ligget i redekasser og under burene, indeholder gødnings- og foderrester og betragtes ikke som komposteret dybstrøelse. Det skal derfor opbevares på møddingsplads indtil det er komposteret, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsen og vejledning om pelsdyrfarme af 25/03/2004. Derefter må det lægges i markstak.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På Svendshedevej 13 produceres dybstrøelse svarende til ca. 518 m³, hvoraf 65 %, (jævnfør normtal), køres direkte ud og nedpløjedes. Dybstrøelse fra tyrekalvene er ikke komposteret og kan derfor ikke lægges i markstak, men bruges til at danne flydelag i gyllebeholderne. Den beregnede årlige mængde dybstrøelse fraregnet strøelsen fra tyrekalvene, udgør ca. 178 m³.

Den dybstrøelse, der ikke køres direkte ud lægges i markstak. Der stilles vilkår til, hvor markstakke må placeres og at markstakkens placering registreres på samme måde som ensilagemarkstakke, idet de ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse eller vandløbsnære, skrånende arealer. Arealerne fremgår af bilag 10,12 og 17. Markerne 1-0, 1-1, 2-0, den vandløbsnære del af 3-0, østligste del af mark 3-1, 4-1, 5-1, 10-, 10-1, obj-27, 30-0, 31-0, 33-0, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 58, 58-1, ny 60) er risikoarealer i forhold til tab af næringsstoffer til overfladevand, hvor der ikke må placeres markstakke.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener i form af lugt og fluer. En omlastning må højst vare en uge.

Der stilles vilkår om, at markstakkene ikke må ligge det samme sted i mere end 1 år og ikke det samme sted igen før efter 5 år. Yderligere stilles der vilkår om, at placeringen af markstakke løbende noteres på kortbilag, som et redskab til sikring af, at vilkår omkring markstakkenes placering overholdes.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 5.845 kg/år, hvilket er en meremission på -34 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 5. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission Ansøgt drift (25 % reduktionskrav)
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	4.133 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	678 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	868 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	165 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	5.845 kg N / år
Meremission	-34 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Krav om 25 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jævnfør IT-ansøgningen, skema 18139 version 6. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er staldtypen præfabrikeret drænet gulv i den nye kvie/goldkostald. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Meremissionen er beregnet til - 34 kg N pr. år. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Natura 2000 områder

Det nærmest liggende Natura2000 område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø. Mindste afstanden hertil er lidt over 2 km.

I omtrent samme afstand er indenfor habitatområdet kortlagt næringsfattige overdrev og rigkær, der vurderes at være sårbare overfor atmosfærisk ammoniak med en tålegrænse på hhv. 10-20 og 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området ligger i størrelsesordenen 16 kg N/ha/år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ifølge naturtypekortlægningen har det næringsfattige overdrev en ret lav naturtilstand (tilstandsklasse 3), mens rigkæret er i god tilstand (tilstandsklasse 1).

Der er udført beregninger på kvælstofnedfaldet fra udvidelsen (inkl. tidligere udvidelse af ejendommen godkendt i 2009). I alle beregningspunkter beregnes en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelserne og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelserne. Der ventes derfor ingen negativ effekt på habitatområdet.

Områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 samt højt målsatte naturområder

Der findes ikke indenfor en afstand af 1000 meter fra ejendommen naturtyper, som er omfattet af §7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

De naturarealer, som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsatte i den gældende naturplan, er de ovenfor nævnte overdrev og rigkær i habitatområdet ved Stubbergård Sø.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes enkelte vandhuller og små eng- og moseområder, som er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: På grund af afstanden til potentielle levesteder forventes ingen negativ effekt på eventuelle forekomster.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå og Karup Å systemerne, men vil næppe blive negativt påvirket af projektet.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den korteste geneafstand.

Staldlugtemission beregnes bl.a. på grundlag af "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udarbejdet af MLK Fyn, maj 2002. Staldlugtemission beregnes ved et produktionstidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på ejendommen, dvs. under forhold, der resulterer i maksimal lugtafgivelse.

Der findes ingen lugtmålinger, som kan belyse lugtemissionen fra minkfarme. Reguleringen af pelsdyrfarme i forhold til lugt er derfor udelukkende reguleret ved de afstandskrav, som fremgår af pelsdyrbekendtgørelsen, hvor der i forhold til nabobeboelse er et krav om en afstand på 100 meter for andre pelsdyr end ræve og et krav på 200 meter til byzone osv. ved under 10.000 tæver. Er der over 10.000 tæver øges afstandskravene til henholdsvis 200 meter og 300 meter.

Ovenstående betragtning løser dog ikke problemerne med at vurdere lugt på husdyrbrug med blandede besætninger. Indtil der foreligger undersøgelser, der kan belyse lugtemissionerne fra pelsdyrfarme, er det Miljøstyrelsens vejledning (Jf. FAQ nr. 18) at der skal tages udgangspunkt i overstående regel. Det betyder i praksis, at lugtemissionen skal skønnes ud fra afstandskravene sammenholdt med den spredningskurve, som gælder for andre ikke-drøvtyggere. Ved 10.000 tæver øges afstandskravet fra 100 meter til 200 meter i forhold til nabobeboelse. For at sikre at den skønnede lugtemission giver mindst samme afstandskrav som fastsat i pelsdyrbekendtgørelsen kan tages udgangspunkt i denne ændring. Spredningskurven i forhold til nabobeboelse giver 200 meter ved en lugtemission på ca. 60.000 OU/s. Dette svarer til 6 OU/s per årstæver eller 264 OU/DE. Ved vurderinger af lugtemissionen på blandede brug skal tages udgangspunkt i denne lugtemission. Med det-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

te udgangspunkt indgår lugtemissionen for mink i nedenstående beregning af geneafstande.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	431 meter (ny model)	431 meter (ny model)	345 meter (ny model)	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	293 meter (ny model)	293 meter (ny model)	237 meter (ny model)	---	Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	91 meter (FMK)	91 meter (FMK)	77 meter (FMK)	---	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Samlet vurdering for lugt

Sevel er den nærmest by, og den ligger ca. 2,4 km fra anlægget. Djeld der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger ca. 1,3 km fra anlægget, mens Svendshedevej 6, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 150 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jævnfør de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælp lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekomme udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jævnfør bilag 7. Der afsættes husdyrgødning svarende til 119 DE i kvæggylle til Karupvej 36 (Herning kommune) og Uhrevej 41 (Viborg Kommune).

Skema 6. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Indkøbte foderstoffer	36	40	+ 11
Levering af dyr	12	0	-
Afhentning af dyr til slagteri	24	26	+ 8
Mælk	180	180	-
Husdyrgødning	100	170	+ 70
Grovfoder / ensilage	100	120	+ 20
Handelsgødning	0	0	-
Dybstrøelse	4	4	-
Døde dyr	12	13	+ 8
Dyrlæge	26	26	0
Antal transporter i alt	494	579	+ 17

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Transport af dyr til og fra ejendommen vil reduceres efter udvidelsen, da kvierne ikke længere skal flyttes til en anden ejendom. Levering af gylle til Maabjerg Bioenergy vil betyde en forøgelse af gylletransporter med tankbil fra Svendshedevej 13 til omladestation eller Måbjerg.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 40 %. Det samlede antal transporter øges ikke tilsvarende, ca. 17 %, men antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jævnfør færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjkilder på bedriften udgøres af malkeanlæg, håndtering af foder, gyllepumpe, transport og udbringning af gylle, kørsel med landbrugsmaskiner, transporter af foder og andre produkter samt afhentning af mælk og kreaturer.

Støj fra maskiner og gyllepumpning vil primært forekomme i dagtimerne.

Malkeanlægget kører to gange om dagen. Ca. kl. 5 – 7.30 og igen 16 – 18.30.

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke er, eller forventes at blive et problem, for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen.

Nærmeste nabo ligger i en afstand af 150 meter fra Svendshedevej 13.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget ligger relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Der er natlys i kostalden. Udelyset omkring stalden er reguleret ved lyssensorer (skumringsrelæ). Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboer ligger forholdsvis langt fra husdyrbruget. Herudover er der bevoksninger af træer m.v. mellem husdyrbruget og naboejendomme.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner og videre til nedsivning fra ny stald. Fra eksisterende stalde ledes tagvand via rør til Nautrup Bæk
Vand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder via fortank
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til septiktank, der er tilmeldt den kommunale tømningsordning
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkeumsspildevand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles vilkår om etablering af faskiner til nedsivning af tagvand fra den planlagte kvie/goldkostald. Da stalden ligger i et potentielt drænet område, skal der holdes en afstand på 25 m fra faskine til dræn.

Sprinkleranlæg til udspredning af overfladevand fra ensilagepladser

Der er indsendt en komplet beskrivelse af anlægget, med angivelse af den planlagte dimensionering af udsprinklingsanlægget. Der vil i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår til sikring af at anlægget udføres som det er ansøgt og ikke vil give anledning til forurening af det omgivende miljø.

Ensilagepladserne og udenomsarealer udgør ca. 1.905 m².

Ved kraftige regnskyl på 25 mm/time, som har en gentagelsesperiode på ca. 35 år, svarer det til 48 m³ regnvand på 1 time, hvis opsamlingsarealet er 2.100 m². I henhold til byggeblad nr. 103.09-05 af 8. oktober 2009 kræver et opsamlingsareal på 2.100 m² en bufferkapacitet på min. 60 m³ og pumpen skal kunne pumpe 6 m³/time.

Til at bortskaffe overfladevandet skal bruges et udsprinklingsområde på minimum samme areal som opsamlingsarealet. Der er i ansøgningen angivet et areal på 2000 m², som ligger umiddelbart syd for plansiloerne, jævnfør bilag 6.

Byggebladet er baseret på en gennemsnitlig nedbør på 700 mm/år, som i Midt- og Vestjylland er højere end landsgennemsnittet. Jævnfør DMI ligger nedbøren gennemsnitligt på 781 mm/år, målt i perioden 1961-1990. Nedbørsmængden siden 1990 er muligvis steget, og ifølge DMI's klimamodeller forventes episoder med kraftig nedbør fremover at blive hyppigere. Eftersom regionens gennemsnitsnedbør ligger ca. 11 % højere end landsgennemsnittet, vurderer Holstebro Kommune at udsprinklingsanlægget bør dimensioneres ca. 11 % større end byggebladet foreskriver, hvilket svarer til, at de 1.905 m² opsamlingsareal regnes som 2.100 m². Der stilles vilkår til sikring heraf.

Der vil være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt evt. spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vurderes at være meget lille i forhold til den samlede volumen. Ved overløb af anlægget, ved f.eks. episoder med usædvanligt kraftig nedbør, vil overfladevandet løbe ind mod bygningerne eller mod arealet, som ligger mod nordøst. Der er forholdsvis langt til vandløb. Der vurderes på baggrund heraf ikke at være behov for skærpende vilkår til sikring mod afløb til overfladevand.

Med de stillede vilkår vurderes det, at der kan etableres et udsprinklingsanlæg til regnvand fra ensilagesiloerne, uden væsentlige miljømæssige konsekvenser for omgivelserne. Udsprinklingsanlægget er forhåndsansøgt til Holstebro Kommunes afdeling for Byggeri og Ejendomme.

Skadedyr

Rotter

På ejendommen benyttes den kommunale rottebekæmpelse. Der er opstillet rottekasser omkring bygningerne på ejendommen. De tilses ca. 2 gange om året eller efter behov.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Der strøs hydratkalk hos minkene og med Neporex, Stalosan eller lignende midler i dybstrøelsen hos kalvene. Ellers udføres fluebekæmpelse efter behov med kemiske midler ifølge Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle

Al pumpning af gylle fra gyllebeholder foregår via gyllevogn med returløb. Dette mindsker risikoen for udslip. Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Holstebro Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Det vurderes, at ovenstående tiltag er med til at sikre, at der ikke sker uheld ved overpumpning til fortanken, og at risikoen for udpumpning af store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld, dermed minimeres.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning sprænger læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærliggende vandløb, jævnfør bilag 8, 10 og 17. Nautrup Bæk ligger ca. 74 m nordøst for den store gyllebeholder. Beholderen ligger ifølge Holstebro Kommune på en skrænt, der falder mere end 12 grader ned mod en fladere mark i en afstand af ca. 30 m fra vandløbet.

Faldet fra gyllebeholderen til vandløbet er beregnet til 3,6 grader.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15a skal gyllebeholdere som ligger under 100 m fra vandløb eller søer over 100 m² forsynes med et alarmsystem inden 1. januar 2012.

Da hældningen er beregnet til 3,6 grader vurderes det at beholderen ikke ligger i et risiko-område, da risikoområder er områder hvor terrænet gennemsnitligt skrånede mere end 6 grader. Der er derfor ikke krav om etablering af terrænændring eller beholderbarriere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ifølge ansøger vil Nautrup Bæk nord for gyllebeholderen blive sikret i forbindelse med lækage på tanken med hurtig udbringning af halmballer omkring tanken eller i vandløbet. Jorden har hældning mod nordnordøst mod bækken. Ansøger bemærker, at bækken er ca. 70 m fra tanken (ved læhegnet). Vandløbet er på øvrig strækning rørlagt i lukkede cementrør, som trækker nord for ejendommen, der løber i bækken. Der er ingen pumper i gylletankene og overpumpning fra stald til lager sker under overvågning.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan for Svendshedevej 13, som skal anvendes ved uheld eller forurening som har en størrelse der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der indsendt et udkast til en beredskabsplan.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip til arealerne øst for anlægget, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minime-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

re forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Der anvendes naturlig ventilation i løsdriftsstaldene. ▪ Der er nedlagt slanger i kanalerne i kostalden, hvorfra varmen genvindes i stuehuset.
Vand Management	▪ Regulering af belysning sker vha. sensorer. ▪ Kølevandet fra mælketanken genanvendes drikkevand i stalden. ▪ Der arbejdes efter principperne for godt landmandskab - Gødningsregnskab udarbejdes for at styre mængden af gødning til udbringning. - Gylle spredes fortrinsvis indenfor normal arbejdstid for at minimere lugtgener for naboer. ▪ Der er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget til brug i forbindelse med eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser på ejendommen. ▪ Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. ▪ Medarbejdere orienteres om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. ▪ Rengøring i og omkring husdyrbruget foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. ▪ Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 7. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	125.000	137.000	10 %
Vand [m ³]	6.860	9.360	36 %
Olie [liter]	12.000	12.000	0 %

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra energiguident (www.energiguident.dk) er energiforbruget pr. årsko 870 kWh.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standardhusdyrbrug på 329 køer uden opdræt ((527,8-54,4 DE)/1,44 ko/DE). Det forventede energiforbrug er derfor omkring 286.000 kWh. Hertil kommer drift af markvanding etc. Et anslået forbrug på 137.000 kWh vurderes derfor umiddelbart at være underestimeret. Ifølge energiguident er det udfodring, mælkekøling og ventilation, der giver det største strømforbrug på et kvægbrug. På Svendshedevej 13 genvindes varmen fra mælkenedkøling til opvarmning af vand og alle stalde er naturligt ventilerede, så husdyrbruget har allerede søgt at nedbringe strømforbruget. Der er nedlagt slanger i kanalerne i kostalden, hvorfra varmen genvindes i stuehuset. Energiforbruget på minkfarmen er lavt, da minkhalder er naturlig ventilerede og strømforbruget kun omfatter evt. pumper, eldrevne maskiner og evt. frostsikring af drikkevand.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget inden for 1 år efter udvidelsen gennemgås af en energifaglig person med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparekatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpe typer etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til drikkevand til køerne.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup (CVR: 18986485) i Herning Kommune (dele af aftalearealerne er ejet af Holger Jensen, Uhrevej 41, 7470 Karup i Viborg Kommune). Aftalearealerne der ligger i Herning og Viborg Kommuner er behandlet i bilag 19, jævnfør Herning og Viborg kommuners § 21 – udtalelser. Husdyrgødningen er sammensat, jævnfør skema 8.

Skema 8. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Tilført ejede og forpagtede arealer				
Svendshedevej 13, 7830 Vinderup	Kvæggylle	17.732	2.181	181,3
Svendshedevej 13, 7830 Vinderup	Minkgylle	6.693	1.721	54,4
Svendshedevej 13, 7830 Vinderup	Dybstrøelse	2.966	449	32,2
I alt		27.391	4.352	267,9
Fraført til aftalearealer				
David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup	Kvæggylle	12.589	2.049	119,0
Maabjerg Bioenergy A/S	Kvæggylle	14.089	1.984	140,9
I alt		26.678	4.033	259,9
I alt samlet		54.069	8.384	527,8

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i skema 8 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 117,99 ha, hvoraf 33,94 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 93,66 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til skema 9 og er beliggende i henhold til bilag 9.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 9. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	6,92	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
2-0	10,79	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
3-0	11,97	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
3-1	1,71	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
4-1	3,10	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
5-0	5,90	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
5-1	2,22	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
10-0	11,30	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
10-1	5,11	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
30-0	2,30	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
31-0	1,27	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
32-0	3,75	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
33-0	3,80	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
59	2,79	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
60	1,62	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Ny 60	2,25	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Obj-27	4,83	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
1-1	1,33	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
37-0	1,07	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
	84,05	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
50	1,28	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
51	3,10	Jens Jørgen Jensen, Svendshøjvej 4, 7830 Vinderup
52	2,51	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
53	1,25	Rikard Juhl-Poulsen, Svendshedevej 5, 7830 Vinderup
54	4,30	Tommy Lilbæk Meldgaard, Skavevej 6, 7830 Vinderup
21-1	1,10	Hanne og Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum
21-0b	3,46	Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
		Hanne og Villy Grønne, Hodsagervej 61, 7490 Aulum
57	9,54	Henriette Hauborg Thomsen, Fredericiagade 15, 7500 Holstebro
58	6,13	Bent Erik Dahl Madsen, Borbjerg Møllevej 2, 7500 Holstebro
58-1	1,27	Bent Erik Dahl Madsen, Borbjerg Møllevej 2, 7500 Holstebro
	33,94	ha forpagtede arealer
	117,99	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
4-0	5,73	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
5-0	8,87	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
3-0	4,48	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
24-0	7,04	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
43-0	14,00	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
42-0	9,17	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
41-0	7,76	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
41-0	17,16	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
13-0	19,45	David Straadt, Karupvej 36, 7470 Karup
	93,66	ha gylleaftalearealer

*mark 21-1, 21-0b og 57 er sammensat af flere matrikler og har flere ejere, som alle er høringsparter.

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udsprede på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvægbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27 stk. 3 udsprede 2,3 DE/ha pr. planperiode, når mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg og når driften af arealerne sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2. I nærværende miljøgodkendelse er et beregnet dyretryk på 2,27 DE/ha og en DE reduktionsprocent på 99,06, da en mindre del af arealerne ligger i nitratklasse 1.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 117,99 ha til rådighed. Der er 117,99 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt. Gylleaftalearealerne på Karupvej 36 har et harmonitryk på 1,26 DE/ha, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspredearealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tred-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

jemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før plan-årets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskifte og driftspraksis. Som udgangspunkt kan der derfor ikke anvendes ændret sædskifter som virkemiddel for mindre udvaskning. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Ansøger oplyser at,

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning vil hovedsageligt kun ske på hverdage.

BAT beskrivelse for praksis i forbindelse med udbringning af gylle til bedriftens arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er maskinstation der står for gylleudbringningen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Siden 1. januar 2011 har det været et lovkrav, at gylle skal nedfældes på fodergræsmarker og sortjord.

BREF-dokumentet foreskriver, at enten nedfældning eller slangeudlægning og indarbejdelse inden for 4 timer er BAT for tilførsel af gylle til landbrugsjord. Hver teknik har dog sine begrænsninger og kan ikke anvendes under alle forhold eller på alle jordtyper. For eksempel anbefales det ikke at anvende nedfældning i vintersæd.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 7. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Svendshedevej, ad Svendshøjvej og Møgelvangvej, Skavevej og Sevelvej eller Viborgvej. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener. Der vil desuden være lastbiltransport fra ejendommen til omladestation Øst på Skavevej eller direkte til biogasanlægget, da der leveres kvæggylle til Maabjerg Bioenergy A/S.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Dele af de ejede arealer ligger i landskabeligt interesseområde. Markerne ligger væk fra bymæssig bebyggelse og ligger over 200 meter fra bebyggede områder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde af mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Husdyrbruget har gjort sig overvejelser omkring muligheden for at anvende maskinel og tekniker til udbringning af husdyrgødningen. Herudover er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udspretningsarealerne mark nr. 5-0, 5-1, 52, 53, 54, 21-0b, 21-1, 57 og ny 60 ligger helt eller delvist inden for område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsopland (med undtagelse af mark nr. 52 og 53)

Udspretningsarealerne mark nr. 21-0b, 21-1 og 57 ligger inden for indvindingsopland til Holstebro Vandværk og Indsatsplan for Holstebro Vandværks Kildeplads. Mark nr. 21-0b, 21-1 og 57 ligger delvist inden for prioriteringsområde i indsatsplanen, hvor nitratudvaskningen maks. må være 50 mg/l.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge an-søgningskemaet beregnet til henholdsvis 42 mg/l på mark nr. 5-0, 5-1, 52, 53, 54, 21-0b, 21-1, 57 og 54 mg/l på mark nr. ny 60. På alle arealer med en reduktion på 0 mg/l.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikke-vand til vandværker fra de arealer der ligger inden for område med særlige drikkevandsin-teresser, nitratfølsomme indvindingsopland og indsatsplanområder for vandværker vurde-res det, at der ikke i miljøgodkendelsen kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grund-vandet.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Læsevejledning til Natura 2000 vurderingerne

Svendshedevej 13 har arealer beliggende henholdsvis i oplandet til Natura 2000-vandområdet Nissum Fjord (N65), Nissum og Kås bredning (N62) og Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle sø (N41), Karup Å (N40) og Skive fjord, Lovns- og Risgårde Bredning (N30). Nedenfor findes en vurdering, at husdyrbrugets påvirkning af disse områder. Først beskrives områderne, herefter kommer der en gennemgang af husdyrtrykket i de forskellige oplande og slutteligt vurderes der på husdyrbrugets individuelle og kumulative effekter på de forskellige oplande. Vurderingerne laves for hvert opland.

Bilag

Bilag 1 - Natura 2000 naturvurdering

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen², af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen³. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

En mindre del af ejendommens udspretningsarealer ligger i oplandet til Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område⁵.

² Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁴ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁵ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 100.246 ha, hvoraf 90.370 ha helt eller delvist anvendes til udbringning af husdyrgødning (harmoniareal)⁶.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniak behandles under tør natur, hvis det er relevant for projektet, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jf. SNS 2009⁷. Naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X
Lysbuget knortegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersnepe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

⁶ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

⁷ By- og Landskabsstyrelsens opdateret udpegningsgrundlag 2009.

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: "Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning." Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigt dybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højest 4 ‰ i Felsted Kog.
- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

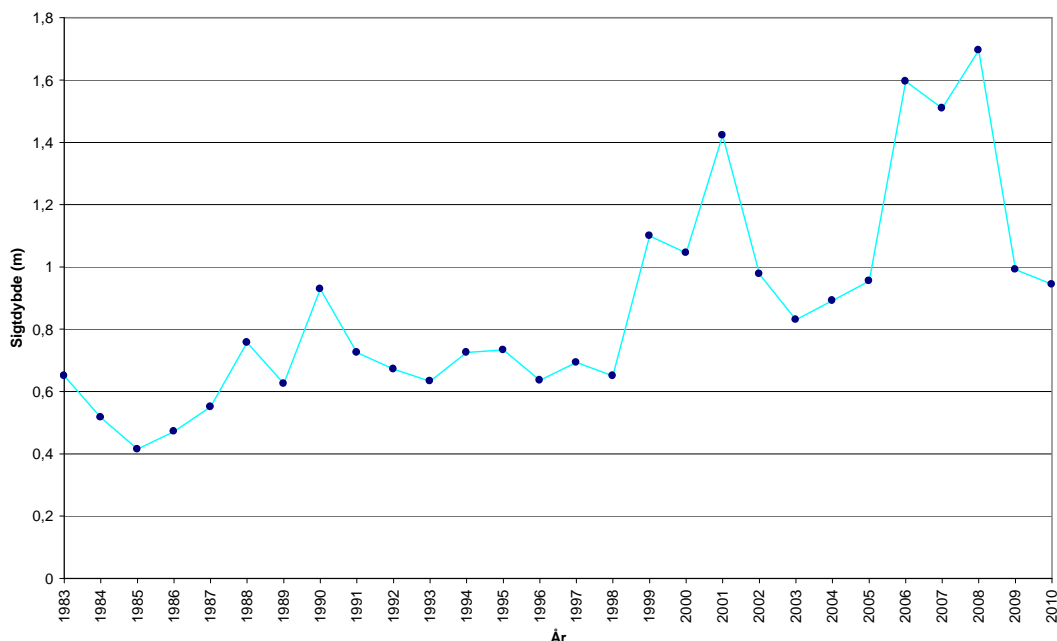
Tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. "Næringsstofforførslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer" samt "Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet." ⁸

I oplandsanalysen⁹ for Nissum Fjord er det anført, at indsatsen i forhold til fjorden bør koncentreres i Felsted Kog. Det fremgår af figur 1., at sommermiddelsigt dybden udviser store år til år variationer i Felsted Kog, og at fjorden i perioden 2003 til 2008 var inde i en positiv udvikling med stigende sigt dybde. I 2009 og 2010 er sigt dybden imidlertid faldet til 2005-niveau. Vandets klarhed (sigt dybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigt dybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

⁸ Basisanalysen, del II.

⁹ Oplandsanalysen 2006.

Figur 1. Udvikling i sigtdybde i Felsted Kog (sommermiddel)¹⁰

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune. Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

SMV-analysen¹¹ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

¹⁰ Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

¹¹ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND VENØ SUND OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

En mindre del af ejendommens udspretningsarealer ligger i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

Oplandet i Holstebro Kommune afvander til Venø Bugt, der står i direkte forbindelse til Venø Sund. Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er 58.442 ha og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 42.065 ha¹².

Udpegningsgrundlaget Venø Sund fremgår af nedenstående tabeller.

¹² Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget for H55. Naturtyper der er anført med *er særligt prioriteret.**

Nr.	Naturtyper
Marine naturtyper	
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
Terrestriske naturtyper	
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandeng
2130	Grå/grøn klit
2140	Klithede
4030	Tør hede
6210	Kalkoverdrev
6230	Surt overdrev

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

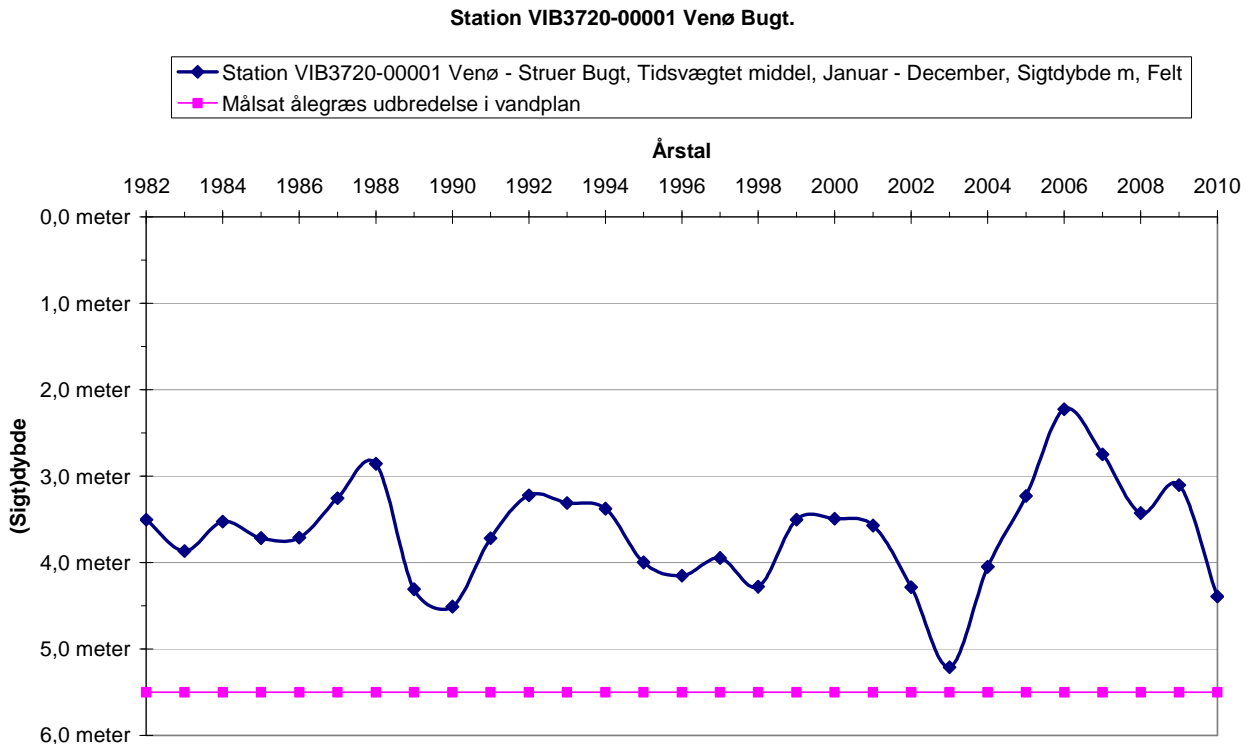
Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A047	Lysbuget knortegås		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X
A132	Klyde	X	
A195	Dværgterne	X	

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med *er særligt prioriteret**

Nr.	Arter
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)

Tilstand

Målsætningen for Venø Bugt i henhold til udkast til vandplan er en udbredelse af ålegræs ud til en dybde på 5,5 meter.

Figur 2. Udviklingen i sigtdybden i Venø Bugt i perioden 1982-2010, samt den i udkast til vandplan anførte referencetilstand for udbredelsen af ålegræs.

Vandets klarhed (sigtdybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Reduktion i sigtdybden skyldes først og fremmest store planktonmængder, der absorberer lyset, og gør vandet uklart. Årsagen er primært de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet. Sigtdybden i Venø Bugt er meget varierende og svinger omkring 3,5 meter. Da lyset ikke trænger ned til dybder på 5,5 meter, jævnfør figur 2., er sandsynligheden for udbredelse af ålegræs til denne dybde meget lille.

SMV-analysen¹³ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.

¹³ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstoffbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstoffbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men i det prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune at der skal foretages en konkret vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune vurderet ikke at være et lukket område.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

LIMFJORDENS DELOPLAND 374 (SKIVE FJORD, LOVNS- OG RISGÅRDE BREDNING)

Størstedelen af udspretningsarealerne afvander til Limfjordens delopland 374, som indeholder Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning. Lovns Bredning er indeholdt i Natura 2000 område N30, på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)¹⁴. Oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er på 144.339 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 101.037 ha¹⁵.

Skive Fjord, Lovns Bredning er inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning via Hvalpsund.

¹⁴ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁵ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fremgår af nedenstående tabeller.

Tabel 7. Udpegningsgrundlaget for H30. Naturtyper der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brundvandet sø
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våd hede
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6420	Urtebræmme
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudt højmoser
7140	Hængesæk
7150	Tørvelavning
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Tabel 8. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A038	Sangsvane		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 9. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Arter
1013	Kildevældsvindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
1042	Stor kæruguldsmed (<i>Leucorhina pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
1393	Blank Seglmos (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)

SMV-analysen anfører, at

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Bæklampret, dette sker dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Odder, dette sker dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet, men også pga. fiskeri med skrabende redskaber, miljøfarlige stoffer og for Hjarbæk Fjord endvidere pga. inddæmning.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosé, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosé, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften over skrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmosé og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.
- Rørdrum og engsnarre på grund af for lille areal med velegnet ynglebiotop og små og ustabile bestande i området.
- Taffeland, troidand og blichøne på grund af reduceret fødegrundlag på grund af næringsstofbelastning både i Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning samt menneskelig forstyrrelse på fouragerings- og rastepladser i Lovns Bredning.
- Klyde (trækfugl) på grund af tilgroning og afvanding på egnede raste- og fourageringspladser ved Hjarbæk Fjord.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, en-årig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse.
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, da det ikke er kortlagt og tilstandsvurderet.
- de ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab.
- Vandløb i området pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området. Arten er de seneste år kun fundet i ét vandhul i området.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og Stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Holstebro Kommune vurderer, at det i forhold til Lovns Bredning kun er udpegningsgrundlaget ” Større lavvandede bugter og vige” der kan blive påvirket negativt af det ansøgte projekt. Dette gør at Holstebro Kommune i de følgende afsnit har lavet en risikovurdering ud fra Miljøstyrelsens paradigme om husdyrtryk i oplandet.

Natura 2000-områderne N40 og N41 er begge beliggende i delvandområde 374 til Limfjorden.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDE (N40) KARUP Å OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

En stor del af udspretningsarealerne på Svendshedevej 13 ligger i oplandet til Karup Å, der er udpeget til Habitatområde nr. 40.

Afstanden fra husdyrbrugets anlæg og til habitatområdet er mere end 7 km. Udpegningsgrundlaget i relation til tør natur er ikke medtaget i nedenstående, da Holstebro Kommune har vurderet, at husdyrbrugets anlæg på grund af den store afstand ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt negativt, som følge af nærværende projekt.

Udpegningsgrundlaget (vandnaturtyper og arter) for habitatområdet fremgår af nedenstående tabeller.

Tabel 10. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H40 jf. SNS 2005¹⁶ og KGB¹⁷. De naturtyper og arter der er anført med ”*” er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 11. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med ”*” er særligt prioriteret

Nr.	Art
1037	Grøn kølleguldsmed
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1355*	Odder

Regionplanens målsætning

Udspretningsarealerne afvander via Korsmose Bæk (B0), Sebstrup Bæk (B3/C), Bjørnkær Bæk (B1/F), Trandum Bæk (B3) og Mogenstrup Bæk (B1/F) til EF-habitatområde nr. 40 Karup Å.

Tilstand

I henhold til basisanalyserne for habitatområde 40 kan vandløbene i habitatområde 40, som indeholder hovedløbet af Karup å samt de nederste spidser af en række tilløb, i stort

¹⁶ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

¹⁷ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

omfang karakteriseres som uregulerede vandløb med gode fysiske forhold. Dette betyder, at vandløbene i hovedtræk fremstår som fauna og flora rige vandløb med en god variation. Regionplanens målsætning for de afledende vandløb er opfyldt, og projektet vurderet ikke at påvirke vandløbene væsentligt negativt.

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Grøn kølleguldsmed på grund af en tilfredsstillende vandløbskvalitet og en stor bestand i Karup Å.
- Bækklampret, dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Odder, dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling såvel lokalt som i resten af Jylland de seneste år.
- Vandløb i området pga. generelt gode fysiske forhold og tilfredsstillende vandkvalitet.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Søtyperne på udpegningsgrundlaget på grund af stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel fra overfladevand, dræn og evt. fosforfrigivelse fra søbunden).
- Våd hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal.
- Tør hede på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og stedvise problemer med tilgroning.
- Surt overdrev på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af fragmentering og dårlig strukturstilstand.
- Tidvis våd eng, da hovedparten af det kortlagte areal har problemer med manglende pleje.
- Hængesæk på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturstilstand
- Kildevæld på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig strukturstilstand.
- Riggær på grund af, at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet på næsten hele det kortlagte areal og på grund af dårlig hydrologi og strukturstilstand.

Prognosen er ukendt for:

- Flodlampret pga. manglende kendskab til artens forekomst i området
- Urtebræmme, tørvelavning og naturtypen lobeliesø pga. manglende viden om naturtypernes forekomst og tilstand i området.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOMRÅDET FLYNDERSØ, STUBBERGÅRD SØ, HELLE SØ OG SKALLE SØ (N41) OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ejendommen og størstedelen af udspretningsarealerne ligger i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø som er udpeget til Natura 2000-område (N41), Habitatområde (H41) og Fuglebeskyttelsesområde (F29)

Natura 2000-områdets samlede areal er på 2.170 ha, bestående af ca. 160 ha sø, mens 2.010 ha er land. Stubbergård Sø og Flyndersø ligger i en tunneldal og er omgivet af et meget kuperet dødislandskab, hvor flere af lavningerne er omdannet til små søer eller højmoser.

Oplandet til Natura 2000-vandområdet er på ca. 7.200 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 83 %¹⁸, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 6.000 ha.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området¹⁹ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 13 og andre arter fremgår af tabel 14.

Tabel 12. Udpegningsgrundlaget for habitatområde N41 jf. SNS 2005²⁰ og KGB²¹. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brunvandede søer og vandhuller
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

Tabel 13. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 14. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr	Art
1166*	Stor vandsalamander
1318*	Damflagermus
1355*	Odder
1393	Blank seglmos

Regionplanens målsætning

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård Sø er alle i regionplanen A1/B-målsat, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet, selv om søerne udsættes for en vis kulturpåvirk-

¹⁸ 83 % af oplandet er jf. gødningsregnskaberne landbrugsarealer

¹⁹ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

²⁰ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

²¹ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

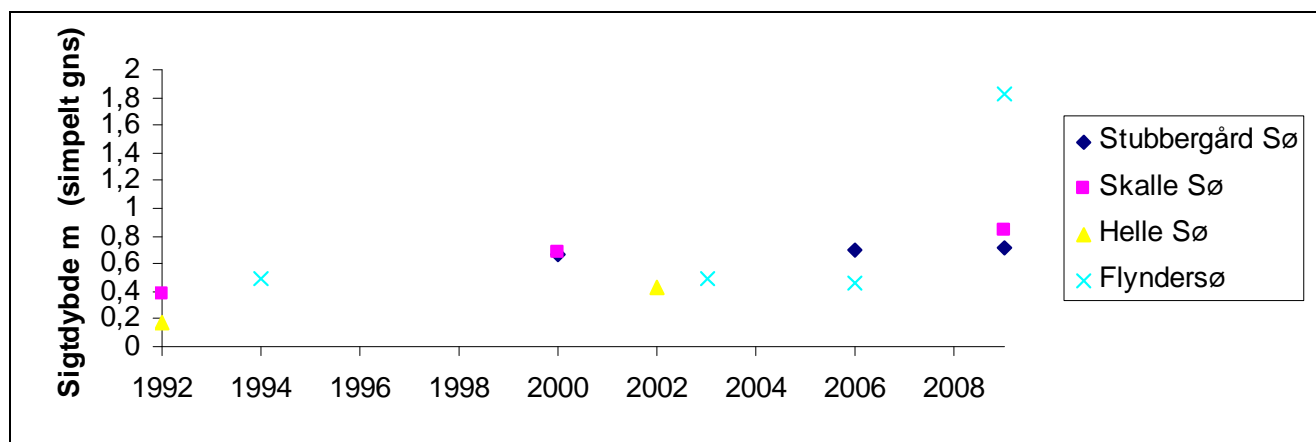
ning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, A2 til badevands målsætning og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Stubbergård og Flyndersø er herudover A2-målsat som badeområder. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske- og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket ift. den naturlige baggrundstilstand. Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden være større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter.
- Søvandets indhold af total fosfor må som årgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.
- Arter og naturværdier som ønskes beskyttet gennem den skærpede målsætning have en god bevaringsstatus.
- Vandkvaliteten i badevandsmålsatte søer skal kunne leve op til kravene i Bekendtgørelse nr. 292 og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 (1985), Kontrol med badevand.

Tilstand

Regionplanens målsætning for de næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstofbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne med undtagelse af Skallesø internt belastede med fosfor. Kilderne til den eksterne næringsstofbelastning er for alle søerne i regionplanen angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

Næringsstoffilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle søerne er i regionplanen for Ringkjøbing Amt vurderet som værende utilfredsstillende. I nedenstående figur 3. er de målte sigtddybder for søerne illustreret, det fremgår at sigtddybden er svagt stigende for de fire søer.

Figur 3. Målte sigtddybder m (simpelt gns) for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø i perioden 1992-2009.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

SMV-analysen anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området og på baggrund af artens meget positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Rørdrum, da der er en mindre, men stabil ynglebestand og fordi arten har en meget positiv bestandsudvikling i Danmark de seneste år

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Tør hede, våd hede, surt overdrev, højmose, nedbrudt højmose, hængesæk, brunvandet sø og lobeliesø på grund af at laveste eller højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet, samt tilgroning.
- Rigkær, kilder og væld på grund af tilgroning, fragmentering, og på grund af, at laveste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Blank seglmos på grund af truslerne mod levestederne (rigkær, kilder og væld).
- Fiskeørn på grund af den meget lille og sårbare bestand.
- Næringsrig sø på grund af for stor belastning med næringsstoffer (både luftbåren og tilførsel med overfladevand, dræn og fosforfrigivelse fra bunden m.v.).
- Stilkege-krat og elle- og askeskov som følge af, at N-belastningen fra luften overskrider højeste ende af tålegrænseintervallet for næsten hele skovarealet.

Prognosen er ukendt for:

- Stor vandsalamander, på grund af utilstrækkelig viden om artens forekomst i området.
- Damflagermus. Arten er observeret inden for området ved punktovervågning, men bestand og bestandsudvikling kendes i øvrigt ikke.
- De ikke kortlagte terrestriske naturtyper og søer i området, samt øvrige habitatnaturtyper på de ikke kortlagte arealer.
- Stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Næringsstoffer

Fosfor vurderes at være det primært begrænsende næringsstof for søerne i Natura 2000 området. Dog er der i f.eks. Stubbergård Sø igennem en længere periode registreret opblomstringer af blå-grønalger af slægten *Microcystis*, *Anabaena crassa* og *Woronichinia naegeliana* i sensommeren, hvilket indikerer, at kvælstof i kortere perioder er det begrænsende næringsstof.

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 har varieret mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerer, at der er tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning burde reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på ca.10 tons liggende i de øverste 20 cm. bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvali-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

tet i søen, at den eksterne belastning samt den biologiske struktur i søerne er af en kvalitet, der sikrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtdybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 var sigtdybden betydeligt mindre end 1 m., og der er atter konstateret blågrøn alger i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgår i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

Næringsstofniveauet i Flynder Sø afhænger bl.a. af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø. Årsgennemsnittet for totalfosfor er i regionplanen for Ringkjøbing Amt angivet som værende 0,202 mg P/l i 2003. Sammenlignes fosforniveauet i sommerperioden med de øvrige data fra 1994 – 2003 indikerer disse en øget intern frigivelse af fosfor fra søbunden. Sigtdybden i Flyndersø er meget lav med en sommersigtdybde i 2003 på mellem 0,5-0,6 meter i både nord- og syd-bassinet, hvilket er på niveau med 1994. Den ringe sigtdybde og de høje fosforkoncentrationer både målt som årsgennemsnit og sommergennemsnit i perioden 1994 – 2003 viser, at Flyndersø ikke kan leve op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing og Viborg Amters regionplaner.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,075 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som i god økologisk tilstand. Fosforoverskuddet var i gennemsnit i årene 2005 og 2007²² ca. 12 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø i Holstebro Kommune.

HUDSYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Fosfor

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²³. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Stubbergård Sø, Flyndersø, Helle Sø og Skalle Sø.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via

²² 2006 er udtaget grundet en række afvigelser i gødningsregnskaberne jf. oplysninger fra Conterra ApS.

²³ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af det fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger som følge af arealets hældning og dennes udstrækning. Konvekse skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²⁴. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosfortal. Dansk landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal >4 ²⁵. For lavbundslande svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstraherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Stubbergård Sø vurderes at være et natura 2000 område overbelastet med fosfor. I forbindelse med statens kortlægning af kystområder, er Skive Fjord ikke udlagt som en fjord overbelastet med fosfor. Natura 2000 område nr. 40 – Karup Å vurderes ligeledes ikke at være et område overbelastet med fosfor.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Nedenstående vurderinger er baseret på en generel risikovurdering mht. om der kan ske et lille eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Der er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold. Herudover er der lavet en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånen-

²⁴ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²⁵ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

de (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnet til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende ikke kan indgå i driften.

Svendshedevej 13 ligger på en skrænt, hvor minkfarmen er anlagt i lavning neden for kvægstaldene. Ingen af udspretningsarealerne har en hældning på mere end 6 grader og de fleste arealer ligger i et relativt fladt terræn. Dele af mark 10-0 og obj-27 ligger på en skrænt, men da der ingen vandløb er i nærheden vurderer Holstebro Kommune at det ikke udgør en risiko overfladisk næringsstofafstrømning. Markerne 2-0 og 3-0 skråner ned mod en rørlagt strækning af Nautrup Bæk. Markerne er vurderet som risikoarealer i forhold til vandløb.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper

Ud fra jordtypekortene ligger de ejede og fopagtede udbringningsarealer primært på lerblandet sandjord (JB 3-4), en mindre del på grov og fin sandet jord, (JB1-2) og humus jord (JB11), jævnfør tabel 15 og bilag 11.

I nedenstående tabel 15 er de konkrete jordtyper derfor anvendt. Da udbringningsarealerne ikke er beliggende på drænede lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer og detailafvandringsforhold

Markerne 1-0, 1-1, 5-0, 5-1, 33-0, 52, 53 og ny 60 ligger helt eller delvist på lavbundsarealer uden okkerklasse i oplandet til Stubbergård sø, jævnfør bilag 12. Markerne 1-0, 5-0, 5-1, 33-0, 52 og 53 er desuden drænede. Da Stubbergård sø vurderes at være overbelastet med fosfor, henregnes arealerne som fosforklasse 2, med krav om at fosforoverskuddet ikke må øges. Øvrige drænede marker fremgår af skema 18 og 21.

Risikoarealer i forhold til vandløb og søer

Følgende marker ligger indenfor 100 m fra målsatte vandløb eller søer 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 5-1, 31-0, 33-0, 37-0, 50, 51, 60 og ny 60. Nogle af markerne gennemskæres af en rørlagt del af Nautrup Bæk. Da detaljerne omkring rørlægning ikke er kendt for markerne (1-0, 3-1, 4-1, 5-1 og ny 60) er de efter en forsigtighedsbetragtning taget med som risikoarealer under 100 m fra vandløb.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Vandløb skal her forstås som: Ladegård Bæk, Nautrup Bæk, Blakskær Bæk, Stampestrømmen, Mundbjerg Bæk, Agerbæk, Bjørnkær Grøft, Kærbækken, Agerbjerg Grøft, Stokholm Bæk, Knudskær, Afløb fra Ladegård Sø, Gjæven, Stubber Å og Forbindelsesløbet Hellesø-Flyndersø Bæk inklusive evt. rørlagte strækninger af disse vandløb. Der kan dog ses bort fra vandløbsstrækninger rørlagt med tætte plastrør.

Tabel 15. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal}	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Ejede arealer								
1-0	6,92	Ja	JB4	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	6,92
2-0	10,79	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
3-0	11,97	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
3-1	1,71	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
4-1	3,10	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
5-0	5,90	Ja	JB4	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	5,90
5-1	2,22	Ja	JB11	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	2,22
10-0	11,30	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
10-1	5,11	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
30-0	2,30	Ja	JB1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
31-0	1,27	Ja	JB1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
32-0	3,75	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
33-0	3,80	Ja	JB4	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	3,80
59	2,79	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
60	1,62	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
Ny 60	2,25	Nej	JB11	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
Obj-27	4,83	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
1-1	1,33	Nej	JB1	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
37-0	1,07	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
Forpagtede arealer								
50	1,28	Ja	JB 4	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
51	3,10	Ja	JB 1	Nej	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	0	-
52	2,51	Ja	JB 4	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	2,51
53	1,25	Ja	JB 4	Ja	Stubbergård Sø/Skive Fjord	-	2	1,25
I alt	92,17							22,65

Fosforoverskud

På bedriftsniveau er der ansøgt om udsprengning af en fosformængde på 4.352 kg P, hvilket er 56 kg mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.352 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 11,5 kg P/ha, jævnfør skema 10.

Skema 10. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.352 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	36,9 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	11,5 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 13 kg P/ha i oplandet til Stubbergård Sø, mens fosforoverskuddet i oplandet til hele natura 2000 (N41) området var ca. 12 kg P/ha. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

11,5 kg P/ha/år, jævnfør skema 10, hvilket er henholdsvis 1,5 kg P og 0,5 kg P mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Udspretningsarealerne udgør ca. 15,5 ‰ af oplandet til Natura 2000 område nr. 41 og ca. 35 ‰ af oplandet Stubbergård Sø.

Holstebro Kommune vurderer, at der for arealer uden ledig fosforbindingskapacitet skal stilles vilkår om fosforbalance med henblik på at reducere risikoen for øget udvaskning af fosfor til N41.

Fosforbalancen opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer for anvendt sædskifte jævnfør retningsgivende normer for fosfor iht. Plantedirektoratets vejledning om Gødnings- og harmoniregler. Der stilles vilkår om at fosfortal maksimalt må være fem år gamle, for ejede/forpagtede udbringningsarealer i oplandet. Det er Holstebro Kommunes vurdering at der skal udtages fosfortal pr. 5 ha.

Markerne 1-0, 1-1, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 5-1, 10-0, 10-1, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, obj-27, 50, 51, 52, 53 og ny 60 vurderes at være potentielle risikoarealer, da de er lavbundsarealer uden okkerklasse, detailafvandet ved dræning eller ligger nærmere end 100 m fra målsatte vandløb og afvander til Natura 2000 områder overbelastet med fosfor.

Der foreligger ikke på godkendelsestidspunktet fosfortal for arealerne, hvorfor det ikke er muligt at vurdere risikopotentialet. Holstebro Kommune vurderer, at der i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet skal indhentes dokumentation for ledig fosforbindingskapacitet for ovenstående arealer indenfor 1 år, og fosfortal skal udtages pr. 5 ha.

Holstebro Kommune vurderer, at der for arealer uden ledig fosforbindingskapacitet skal stilles vilkår om fosforbalance med henblik på at reducere risikoen for øget udvaskning af fosfor til Natura 2000 områderne. Såfremt der ikke kan påvises ledig fosforbindingskapacitet (fosfortal > 4), skal der dokumenteres fosforbalance på markerne 1-0, 1-1, 2-0, 3-0, 3-1, 4-1, 5-0, 5-1, 10-0, 10-1, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, obj-27, 50, 51, 52, 53 og ny 60. Fosforbalance opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne efter de gældende normer for anvendt sædskifte jævnfør retningsgivende normer for fosfor iht. Plantedirektoratets vejledning om Gødnings- og harmoniregler. Der stilles vilkår om, at fosfortal maksimalt må være fem år gamle, for ejede/forpagtede udbringningsarealer.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbrugets arealer på baggrund heraf ikke i sig selv påvirker Natura 2000 områderne N41 væsentligt negativt. Til sikring heraf stilles der vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende, da dette kan ændre risikovurderingen.

Vurdering i forhold til Natura 2000 områder

Miljøstyrelsen har i vejledningen til husdyrloven udarbejdet nedenstående paradigme til vurdering af påvirkningen af Natura 2000 områder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 11. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	Lovns Bredning (N30, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk)	Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø (N41)	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha	7.200 ha	3.200 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha	6.000 ha	2.650 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20207 kg P	1200 kg P	530 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3464 kg P	96 kg P	44 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	2841 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	26512 kg P	1296 kg P	574 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,015 %	0,32 %	0,73%
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	92,17 ha	92,17 ha	92,17 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	11,5 kg P/ha	11,5 kg P/ha	11,5 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	4,6 %	4,6%	4,6%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	4,2 kg P	4,2 kg P	4,2 kg P

Husdyrbruget ligger i oplandet til N41, herunder Stubbergård Sø. Som det fremgår af beregning i skema 11 medfører et worst case scenarie en merbelastning af Stubbergård Sø på 4,2 kg i retsbeskyttelsesperioden samt en relativ belastning på 0,73 % af det samlede oplands belastning af recipienten. Påvirkningen af N30 og N41 er lavere end for Stubbergård Sø. Det er antaget i forhold til nitratpåvirkningen af vandområder, at en påvirkning af nitrat ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder, hvis påvirkningen er på under 1 % af den samlede påvirkning. Hvis det antages, at grænsen for, at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat, vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 områderne væsentligt negativt.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. I perioden fra 2005-2008 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud i rodzonen per ha i oplandet til Natura 2000 område N41 og Stubbergård Sø var hhv. 69 og 76 kg N/ha.

Husdyrbrugets udbringningsarealer i oplandet til N41 ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på > 76%, hvorfor arealerne vurderes som nitratklasse 0. Arealerne anses i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau som værende robuste, hvorfor arealerne kan drives med fuldt harmonitryk, jævnfør skema 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 12. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på de ejede arealer uden anvendelse af nitratudvasknings-reducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	92,17	92,17	0,00	0,00	0,00	99,06 %	2,27	209,2

Der er ansøgt udbragt husdyrgødning svarende til 209,2 DE, hvilket er det maksimale antal tilladte DE til udspretning på markerne, jævnfør skema 13.

Skema 13. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning, i ansøgt drift og den maksimalt tilladte udvaskning i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Scenarier	Uden husdyrgødning	Maksimal udvaskning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	44,3 kg N/ha	52,2 kg N/ha	52,2 kg N/ha

Da den beregnede nitratudvaskning til rodzonen som følge af den udbragte husdyrgødning i ansøgt drift ikke overstiger den maksimalt tilladte udvaskning overholder husdyrbruget husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at sammensætningen af husdyrgødning ikke må afvige fra den ansøgte sammensætning i skema 8, da gødningssammensætningen er en vigtig forudsætning for de beregninger, hvorpå Holstebro Kommunes har vurderet ansøgningen.

Udbringningsarealet i oplandet til Stubbergård Sø er på 92,17 ha. Det samlede opland til Stubbergård Sø er på ca. 3.200 ha, mens oplandet til N41 er på ca. 7.200 ha, hvoraf landbrugsarealet ud fra gødningsregnskaberne er estimeret til at udgøre 83 %, hvilket svarer til hhv. 2.650 og 6.000 ha.

Husdyrbrugets udbringningsarealer i oplandet til Stubbergård Sø andrager således ca. 3,5 % af det samlede opland hertil. Den gennemsnitlige udvaskning i oplandet til Stubbergård Sø er på 76 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt har en ansøgt udvaskning på 52,2 kg N/ha/år, hvilket vil sige en ca. 45 % lavere udvaskning end gennemsnittet for oplandet.

Stubbergård Sø er en lavvandet sø med en vand opholds tid på ca. 2,5 måneder. I gamle Vinderup Kommune har man flere år i juli/august måned udstedt badeforbud grundet opblomstring af alger. I 2006 fik Vinderup Kommune lavet en fauna analyse, der konstaterede, at der var tale om giftige cyanobakterier. Cyanobakterier er kvælstoffikserende, og en opblomstring af disse kan indikere, at det er kvælstof, der begrænser algeproduktionen. Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af data udover 2006, hvorfor Holstebro Kommune har været i kontakt med Naturstyrelsen - Vestjylland. Naturstyrelsen - Vestjylland har grundet besparelser ikke lavet nitrit/nitrat målinger i Stubbergård Sø, hvorfor vi ikke kender den plante tilgængelige kvælstofmængde. Der foreligger dog data for total mængde kvælstof med et helårs gennemsnit på ca. 1,056 mg N l⁻¹ og en sommerkoncentration på ca.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

0,877 mg N l⁻¹. I artikel af Jeppesen m.fl. (2004)²⁶ er der udført forsøg, der peger på, at når kvælstofkoncentrationen (total-N) er over 1,2-2 mg N l⁻¹, og fosforkoncentrationen er over 0,1-0,2 mg P l⁻¹, så er der stor risiko for, at man ser et skift fra klart vand til uklart vand, hvorimod når kvælstofkoncentrationen er under 1,2 mg N l⁻¹ og fosfor stadig er høj, så er dette ikke tilfældet. Data fra forsøgene indikerer, at kvælstof har en større betydning end før antaget i lavvandede søer, og det vil være svært at opnå en klarvandet sø selv ved middelhøje fosfor koncentrationer, hvis kvælstofkoncentrationen er 1-2 mg N l⁻¹.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvaskningen fra det ansøgte projekt ikke kan øge kvælstofkoncentrationen i søen tilstrækkeligt til, at den overstiger 1,0 mg N l⁻¹ i sommerperioden. Endvidere er Holstebro Kommune ikke i besiddelse af data (nitrit/nitrat-målinger) der kan påvise, hvor meget af den totale mængde kvælstof, der er plantetilgængeligt. Denne vurdering, sammenfattet med, at der er tale om robuste arealer gør, at Holstebro Kommune giver tilladelse til den ansøgte udvaskning fra rodzonen.

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Jvf. Miljøstyrelsen er det en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

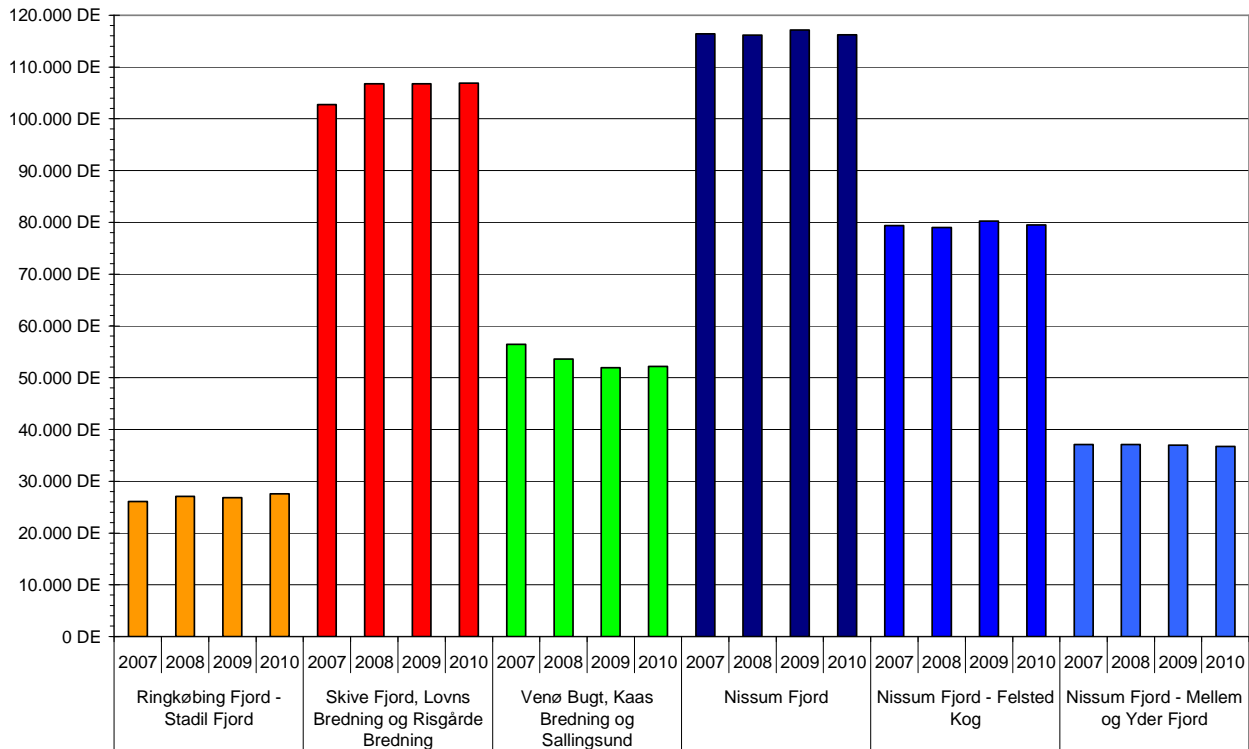
Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

I oplandet til Limfjordens delopland 374 har der været en stigning i husdyrtrykket på ca. 4 % jævnfør figur 4. Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2010 over hele perioden.

²⁶ Jeppesen, E. m.fl. 2004. Kvælstof i lavvandede søer. Vand & jord. Årg. 11. Nr. 3: 98-101.

Figur 4. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplande til vandområder, hvori husdyrbrug i Holstebro Kommune afvander til i perioden 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning steget fra 102.644 DE til 106.700 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på ca. 4 %.

Ift. notat fra Miljøstyrelsen af 28-02-2011 vurderes en stigning fra 2007 til i dag på under 5 procent i dyretrykket ikke at være problematisk i forhold til Habitatdirektivet. Og en eventuel forøgelse af dyretrykket på ca. 5 pct. vil ikke skade Natura 2000-området, fordi en så lille forøgelse ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 pct. i den periode, hvor dette øgede dyretryk er til stede. Og i lyset af de øvrige naturlige udsving, der er i udvaskningen fra vandoplandene, vurderes det heller ikke på kort sigt at skade mulighederne for at nå målene i vandplanerne. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at forudsætningen for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Limfjordens delopland 374.

Renseanlæg

I perioden 2007 til 2010 N udledningen fra rensesanlæggene i delopland 374 er faldet fra 34,4 tons N/år til 33,7 tons N/år, jævnt før skema 14.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 14. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i Limfjordens delopland 374. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Skive Fjord, Lovns	2007	34,4 tons N/år	100	0 tons N/år
	Bredning og Risgårde	2008	29,8 tons N/år	87	-4,6 tons N/år
	Bredning - Delopland	2009	33,7 tons N/år	98	-0,8 tons N/år
	374	2010	33,7 tons N/år	98	-0,7 tons N/år

Dambrug

Der er ud fra Holstebro Kommunes oplysninger 18 aktive dambrug i delopland 374. Ingen af disse dambrug er beliggende i Holstebro Kommune. Holstebro Kommune har ingen tal på udledningen fra dambrug til delopland 374, men siden begyndelsen af 1990'erne er udledningen ifølge vandplanerne, for hele Limfjorden, halveret frem til 2005 grundet bedre foderudnyttelse, sammenlægninger og nedlæggelse af produktionen. Holstebro Kommune vurderer at udledningen fra dambrug har været konstant siden 2007 eftersom fodermængden ofte sælges til andre dambrug ved nedlæggelse. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Limfjordens delopland 374 vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. 1 C)

Holstebro Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B

Jvf. Miljøstyrelsen er det en forudsætning, at:

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer i delopland 374 udgør 92,17 ha, hvoraf de 92,17 ha afvander direkte via Stubbergård Sø. Oplandet til Skive Fjord, delopland 374, er på 144.339 ha og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %²⁷, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 101.000 ha.

Holstebro Kommune har taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Dyretrykket i oplandet til Limfjordens delopland 374 har jævnfør fig. 2 været stigende fra 2007 til 2010. Fra 2007 til 2010 er dyretrykket steget fra 102.644 DE til 106.700 DE, hvilket er en stigning på ca. 4 %. Holstebro Kommune er yderligere ikke bekendt med andre kilder, der har givet en øget nitratudvaskning i det aktuelle opland, eller gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet. Delopland 374 kan karakteriseres som et lukket bassin, hvorfor nitratudvaskningen fra husdyrbruget ikke må overstige 1 %. Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning i indeværende projekt andrager ca. 0,00 % af den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland 374, jævnfør skema 15. På baggrund af dette og at husdyrtrykket i oplandet siden 2007 har været faldende, finder Holstebro Kommune at indeværende projekt ikke vil have nogen væsentlig negativ indvirkning på Limfjordens delopland 374.

Skema 15. Habitat vurdering efter miljøstyrelsens vejledning

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.796 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	92,17 ha
Nitratklasse I	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	92,17 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%
Husdyrgødningbetinget udvaskning fra rodzonen	7,9 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning af Natura 2000 området.	0,091 ton N/år
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning af den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.	0,00%

* Beregnet vha. Cttools

Samlet vurdering

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, der i "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk" anfører, at "konkretiseringen af vejledningen til husdyrgodkendelsesloven er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at denne konkretisering af vejledningen er i overensstemmelse med habitatdirektivet." På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, forudsætningerne for

²⁷ Miljøministeriet, Vandområde 1.2 Limfjorden

husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt.

Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund af ovenstående, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra husdyrbrugets udbringningsarealer, ikke vil kunne påvirke Natura 2000 områdenes (N41, N40 eller N30) udpegningsgrundlag væsentligt negativt.

GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, miljødata fra STOQ, basisanalyse for N41 samt tillæg hertil og Ringkjøbing Amts rapport om miljøtilstanden i Stubbergård Sø og Flyndersø (2003), samt forslag til Natura 2000 planerne 2009-2015.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til N41. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels datamateriale hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende undersøgelser i f.eks. Stubbergård Sø som opfølgning af biomanipulationsprojektet. Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne

HUDYRLOVENS BESKYTTELSESLEVEL - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

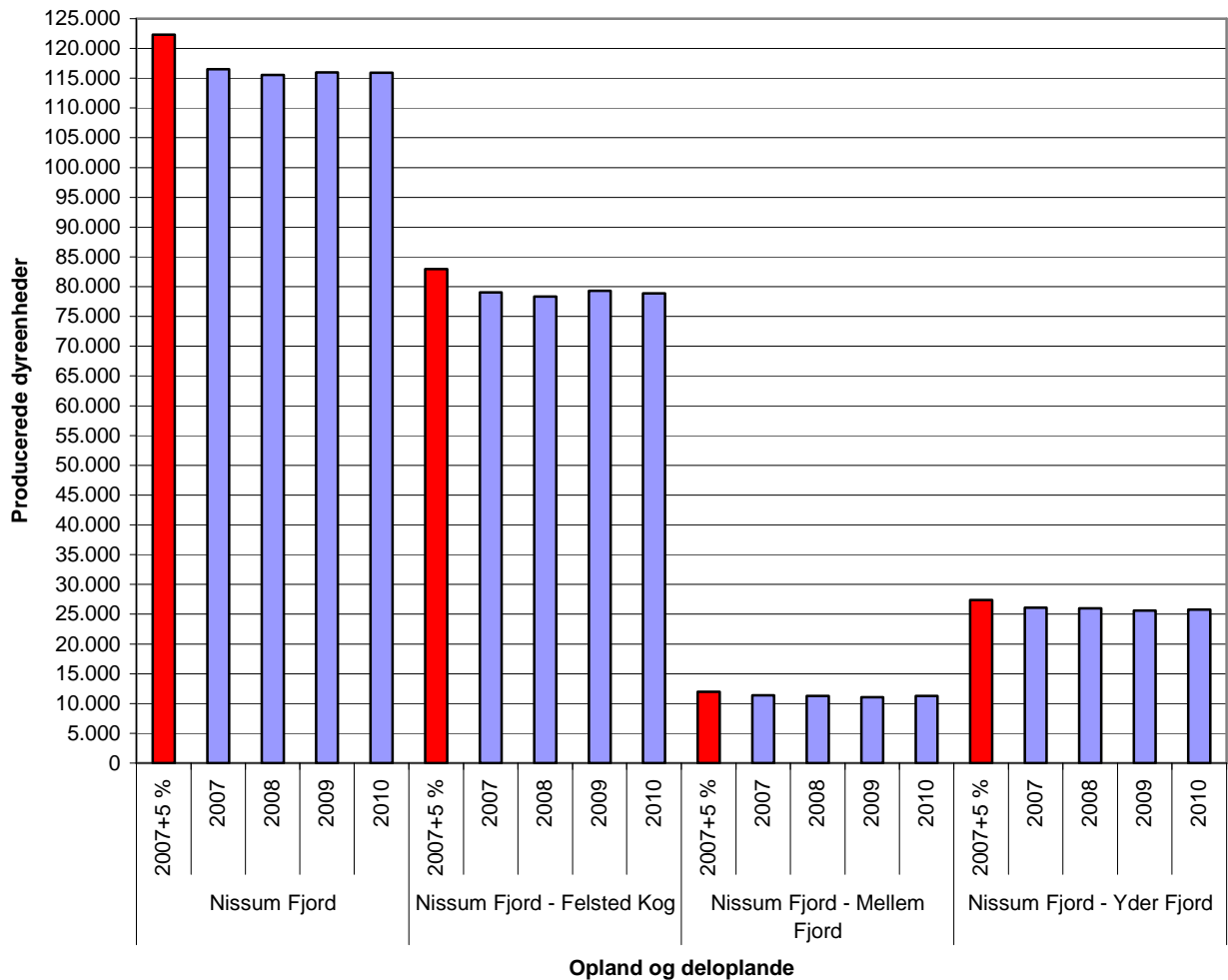
Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog ikke er stigende fra 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Figur 5. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet fra 116.504 til 115.943 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010 været konstant. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at udviklingen i producerede husdyr ikke har været stigende fra 2007 til 2010, hvorfor forudsætningen for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jævnfør figur 5.

I henhold til analysen fra DMU, der ligger til grund for vejledningen, er det anført, at flyttes nitratudvaskningen fra et delopland til et andet, men inden for oplandet til den samme vandopland, så vurderes det i de fleste tilfælde at være miljømæssigt neutralt for vandområdet, da vandbevægelser i de fleste tilfælde hurtigt vil fordele den tilførte kvælstof i hele fjorden. Nogle vandområder er dog opdelt i adskilte bassiner. I sådanne tilfælde vil det have en negativ effekt på miljøet, hvis tilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. I nogle tilfælde kan øgede tilførsler til lavvandede afsnørede dele med ringe vandudskiftning også give problemer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Felsted Kog, der er den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord, og Felsted kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet. Området er stærkt belastet med næringsstoffer, og målsætningen er ikke opfyldt. Felsted Kog har en markant lavere salinitet (4 ‰) i forhold til resten af fjorden, der har en salinitet på 12 til 20 ‰. Holstebro Kommune vurderer, at Felsted Kog skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område, vil påvirke området væsentligt negativt.

Oplandet til Felsted Kog er på 120.259 ha, og det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 73.913 ha²⁸.

Fra 2007 til 2010 er antallet af DE i oplandet til Felsted Kog faldet fra 79.016 DE til 78.897 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010 har været relativt konstant, hvorfor nyetableringer modsvares af nedlæggelser.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord, der p.t. er i høring, er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (46 %), dambrug (34 %), regnbetingede udløb (11 %) og spredt bebyggelse (9 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2010 er faldet fra 123 tons/år til 96 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 94 tons N/år, jævnfør tabel 16.

Tabel 16. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yderfjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
Nissum Fjord	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år

²⁸ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 17 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i hovedvandopland Nissum Fjord siden midten af 1990'erne er forblevet stort set uændret, og der forventes ingen større reduktion af udledningen frem til 2015. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. Der forventes ingen ændringer frem til 2015, medmindre der gennemføres supplerende indsats." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. rensesanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedslivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedslivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

18,4 ha af udspretningsarealerne på Svendshedevej 13 afvander til Nissum Fjord, mens de resterende 99,5 afvander til Limfjorden, heraf 7,4 ha via Borbjerg møllesø til Venø Bugt. Udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0, jævnfør skema 16.

Skema 16. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	18,4	18,4	0,00	0,00	0,00	99,06 %	2,27	41,7

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jævnfør skema 17.

Skema 17. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning, i ansøgt drift og den maksimalt tilladte udvaskning i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Scenarier	Uden husdyrgødning	Maksimal udvaskning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	44,3 kg N/ha	52,2 kg N/ha	52,2 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til 7,9 kg N.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	18,40 ha	18,40 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	18,40 ha	18,40 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningbetinget udvaskning fra rodzonen	7,9 kg N/ha/år	7,9 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning af Natura 2000 området.	0,018 ton N/år	0,018 ton N/år
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning af den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af lerblandet sandjord (76 %), mens en enkelt mark er finsandet jord (24 %), jævnfør skema 18.

Skema 18. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandringsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	$\frac{P_{tal}}{Fe/P}$	P-klasse	P-klasse areal (ha)
21-1	1,10	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
21-0b	3,46	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
54	4,30	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
57	9,54	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
I alt	18,40						0	0,00

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Da udbringningsarealerne ikke ligger på drænede lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$), vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Ingen af arealerne på ligger på detailafvandet lavbundsjord og vurderes derfor ikke, at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.352 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.352 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 11,5 kg P/ha, jævnfør skema 19.

Skema 19. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.352 kg P/år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	36,9 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	11,5 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord²⁹. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 11,5,0 kg P/ha/år, jævnfør skema 19, hvilket er marginalt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 11,5 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 4,6 %. Husdyrbruget påvirkning andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jævnfør skema 20.

Skema 20. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	18,4 ha	18,4 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	11,5 kg P/ha/år	11,5 kg P/ha/år
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	4,6%	4,6%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case øget påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0%	0,0%

* Beregnet vha. Ctools

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipien-

²⁹ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTools af Holstebro Kommune.

ten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

7,4 ha af udspretningsarealerne på Svendshedevej 13 ligger i oplandet til Nissum og Kås Bredning og Venø Bugt. Oplandet er i statens kortværk ikke registreret som fosforfølsomt. Arealoplysningerne fremgår af skema 21.

Skema 21. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
58	6,13	Ja	JB4	Nej	Nissum og Kås Bredning/Holmgård Sø	-	0	0,00
58-1	1,27	Nej	JB11	Nej	Nissum og Kås Bredning/Holmgård Sø	-	0	0,00
I alt	7,40							0,00

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

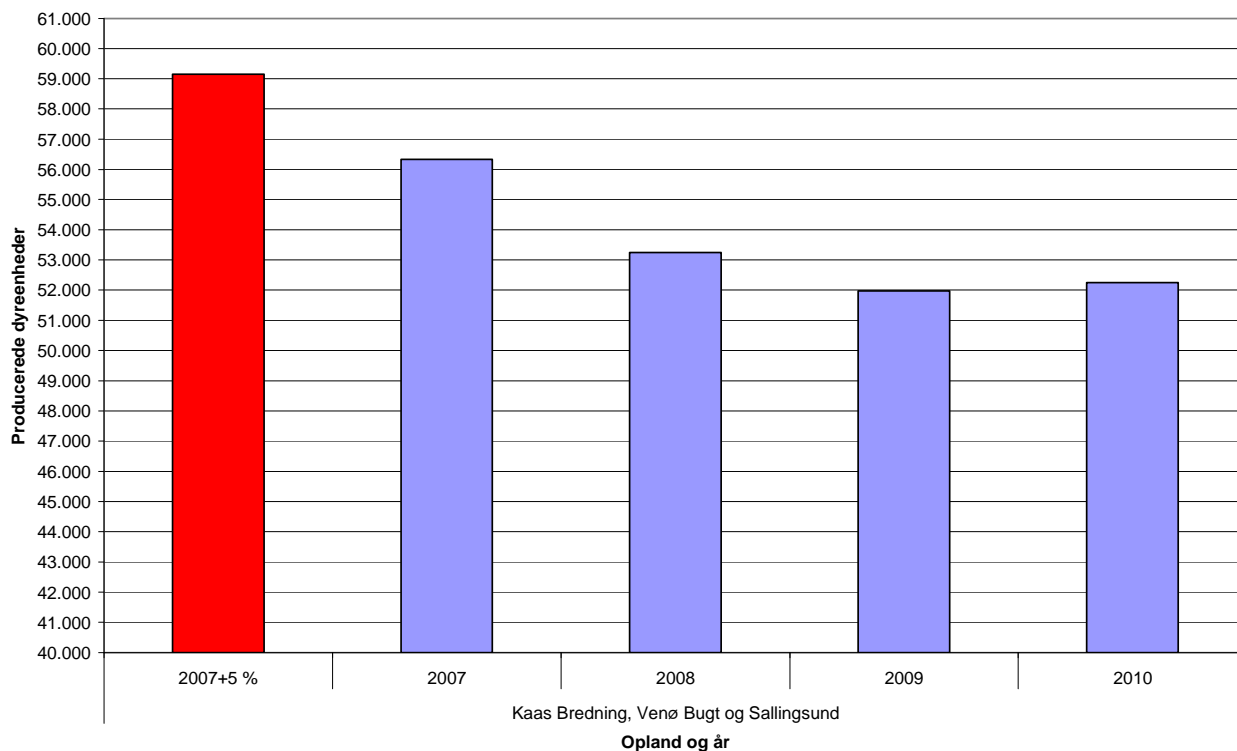
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund har været faldende siden 2007, jævnfør figur 6. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Figur 6. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund faldet fra 59.149 til 52.246 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på -7 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2010 har været faldende.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted fra andre kilder i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2010, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Limfjorden, der p.t. er i høring, er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (42 %), dambrug (25 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (7 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2010 faldet fra 37,0 tons/år til 24,8 tons/år, jævnfør tabel 17.

Tabel 17. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
		2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2010. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som led i udmøntning af vandplanerne er der Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer ikke at der er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

7,40 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i hen-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

hold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor oplandet er udlagt som nitratklasse I, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonitryk. Beliggenheden af husdyrbrugets udbringningsarealer i relation til nitratklasser er anført i skema 22.

Skema 22. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	7,40	0,00	7,4	0,00	0,00	99,06 %	2,27	16,8

N-udvaskningen til rodzonen, beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt, overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jævnfør skema 23.

Skema 23. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved drift af udbringningsarealerne uden husdyrgødning, i ansøgt drift og den maksimalt tilladte udvaskning i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Scenarier	Uden husdyrgødning	Maksimal udvaskning	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte	2,27 DE/ha K12-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	44,3 kg N/ha	52,2 kg N/ha	52,2 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til 7,9 kg N.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2 A & B

Som tidligere beskrevet vurderer Holstebro Kommune ikke, at Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund skal klassificeres som et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2A.

Skema 24. Beregning af den relative andel af husdyrbrugets husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning i forhold til den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.

Natura 2000 område	N62 - Venø sund
Delområde - kystopland	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund
Opland til Natura 2000 området	58.442 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	42.065 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	55%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	56 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.066 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	74 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.140 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	0,00 ha
Nitratklasse I	7,40 ha
Nitratklasse II	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	7,40 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	25,0%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	10,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning af Natura 2000 området.	0,056 ton N/år
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning af den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.	0,00%

* Beregnet vha. Citools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,00 % af den samlede N-udvaskning til Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund, jævnfør skema 24.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 5 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødningsbetinget fosfor kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevand og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fosforklasser og fosforoverskud

Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i statens kortværk ikke udpeget som et fosforfølsomt opland. Husdyrlovens beskyttelsesniveau udpeger derfor hele oplandet som fosforklasse 0.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.352 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.352 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 11,5 kg P/ha, jævnfør skema 25.

Skema 25. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-56 kg P/år
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.352 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	36,9 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	11,5 kg P/ha/år

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er lavet en vurdering af alle udspreddingsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevand er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevand tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspreddingsarealer ikke kan indgå i driften.

Dele af mark 58 ligger langs en skråning, der falder 6-12 grader mod Borbjerg Møllesø, som er overbelastet med fosfor. Mellem skrænten og den vestligste del af mark 58 er der et læhegn, som vil fungere som bræmme mellem mark og skrænt. Den østlige del af mark 58 ligger på en skrænt der falder 6-12 grader væk fra vandløb. Mark 58-1 grænser op til det Næ Bæk, Sydlig tilløb, som er et målsat vandløb der løber til Hellegård å og ud i Venøbugt. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke stilles yderligere vilkår til driften af arealerne 58 og 58-1.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

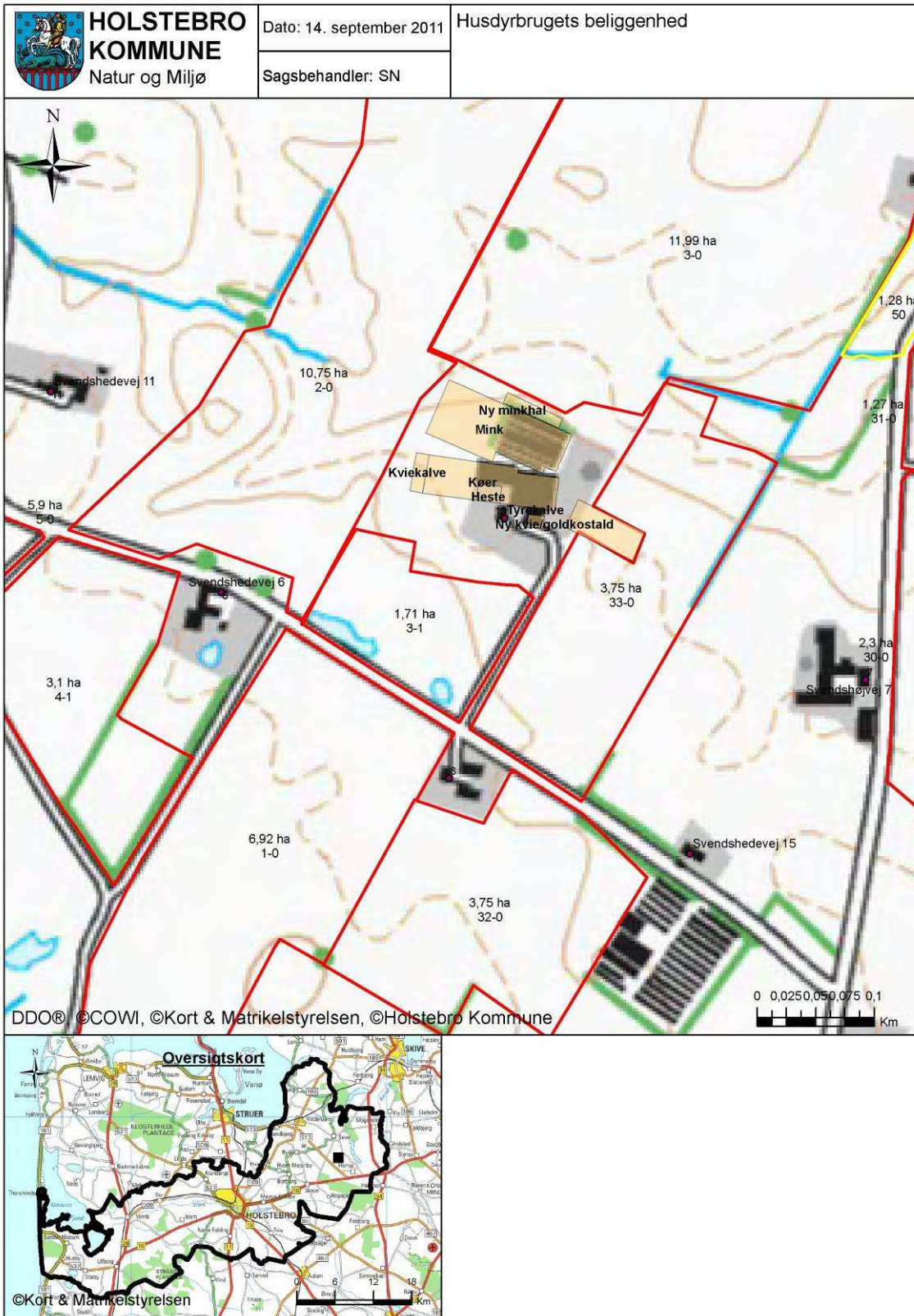
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune har vurderet, at der herforuden ikke er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Holstebro Kommune vurderer ikke, at fosfortabet fra husdyrbruget udbringningsarealer vil påvirke Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund væsentligt negativt.

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

Denne tegning må ikke kopieres, overføres eller anvendes til andet formål uden tilladelse
 Uden hensyn til ret. Der må ikke måles på tegningen.

BYGGERI & TEKNIK I/S Bkt. Centropark 24 7600 Herring Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk	Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 99 92 23 30
Bygherre: HENRIK GRØNNE SVENDSHEDEVEJ 13 7630 VINDERUP	Tlf.: 9744 8087 E-mail: — Byggeadr.: SVENDSHEDEVEJ 13 Matrik.: —
Sags nr.: 10272 Dato: 24.09.2010 Kone: PK E-mail: PK@BYGGERI-TEKNIKDK Tegner: HO	Sagsnavn: KVE- og guldcofsald Emne: Situationsplan, alternativ Mål: 1:1000 Version: Skitse Tegningst.: 10272_S_Siplan alternativ

TEKNIK OG MILJØ
 Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

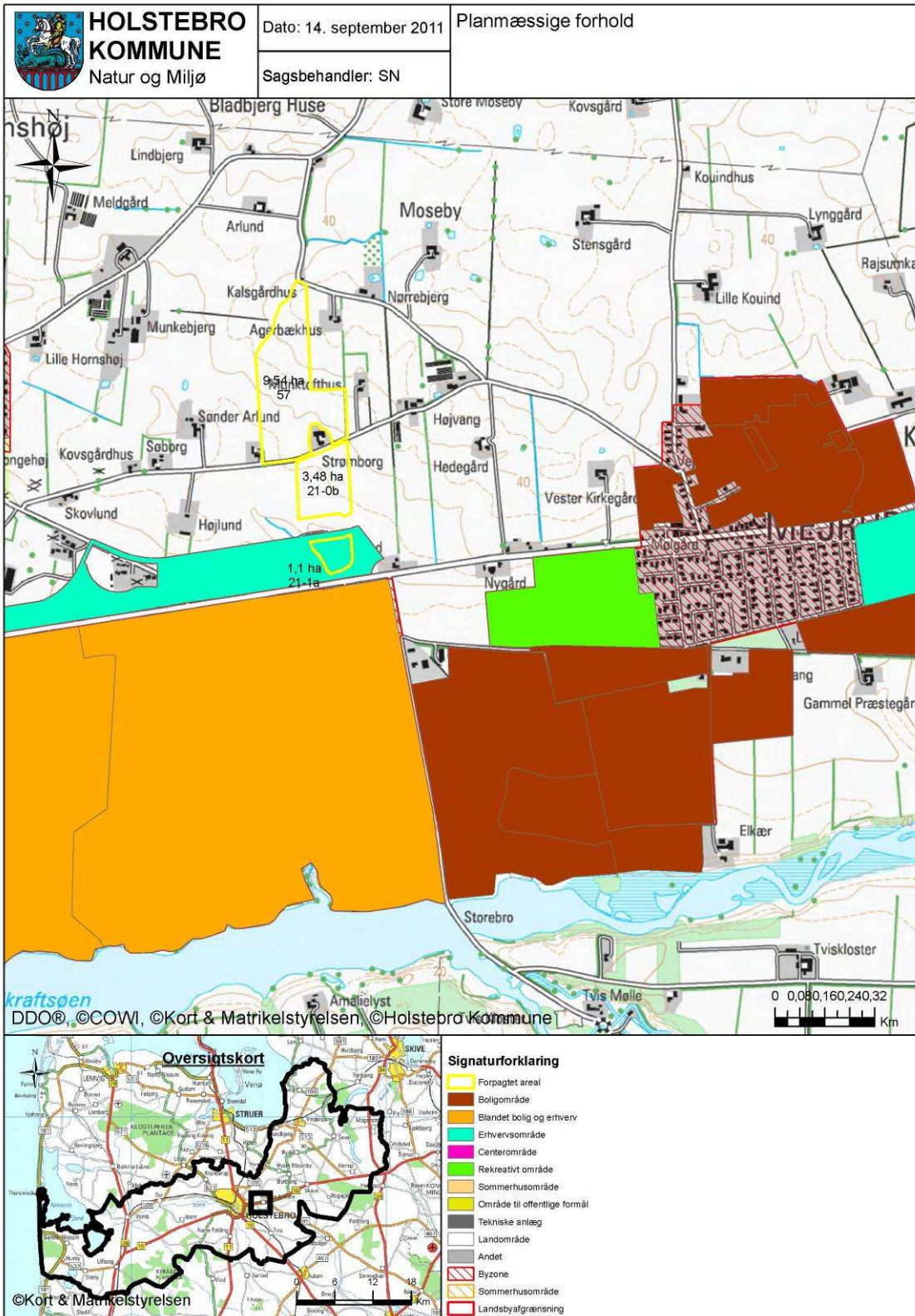

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Planmæssige forhold

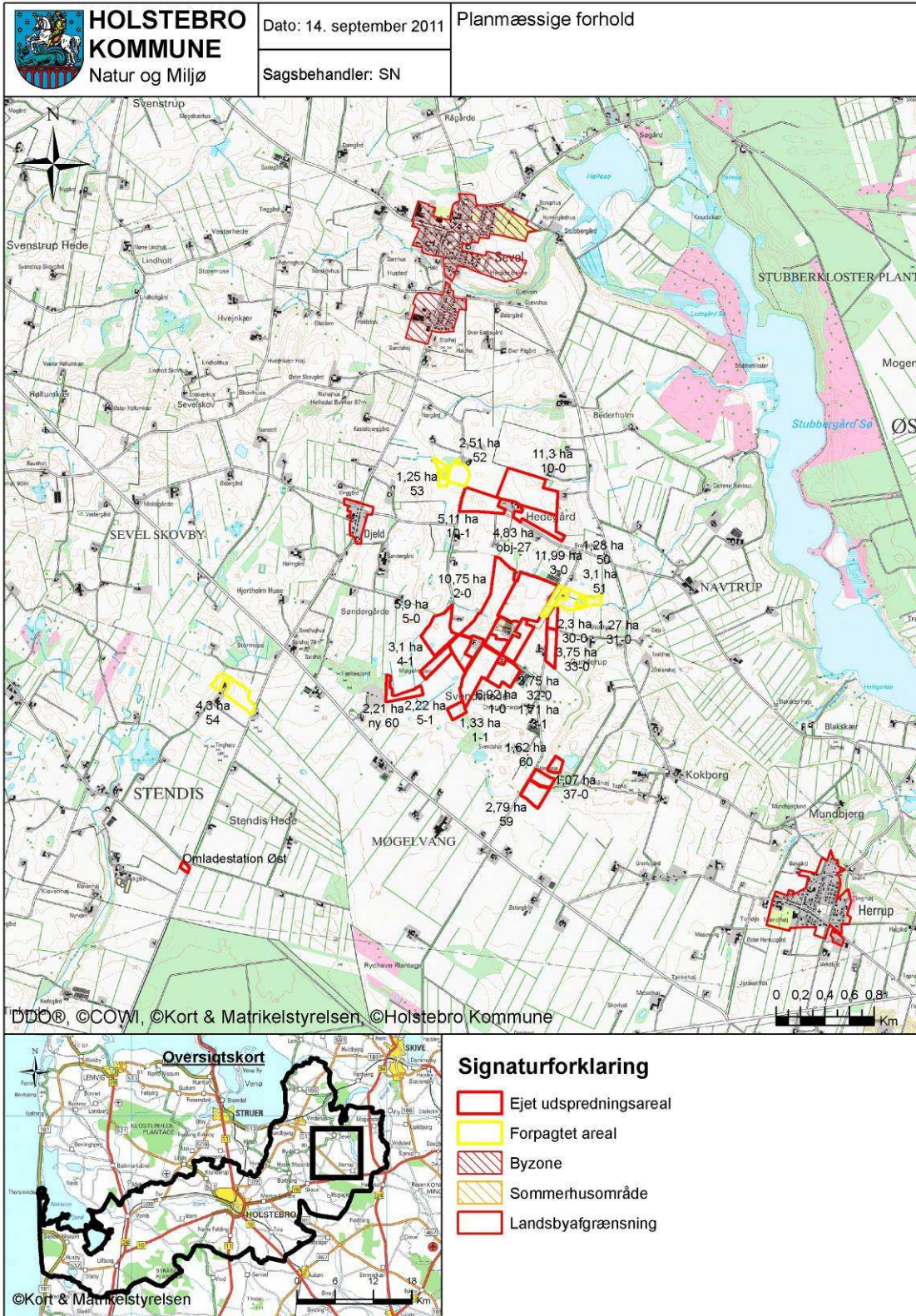

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Planmæssige forhold

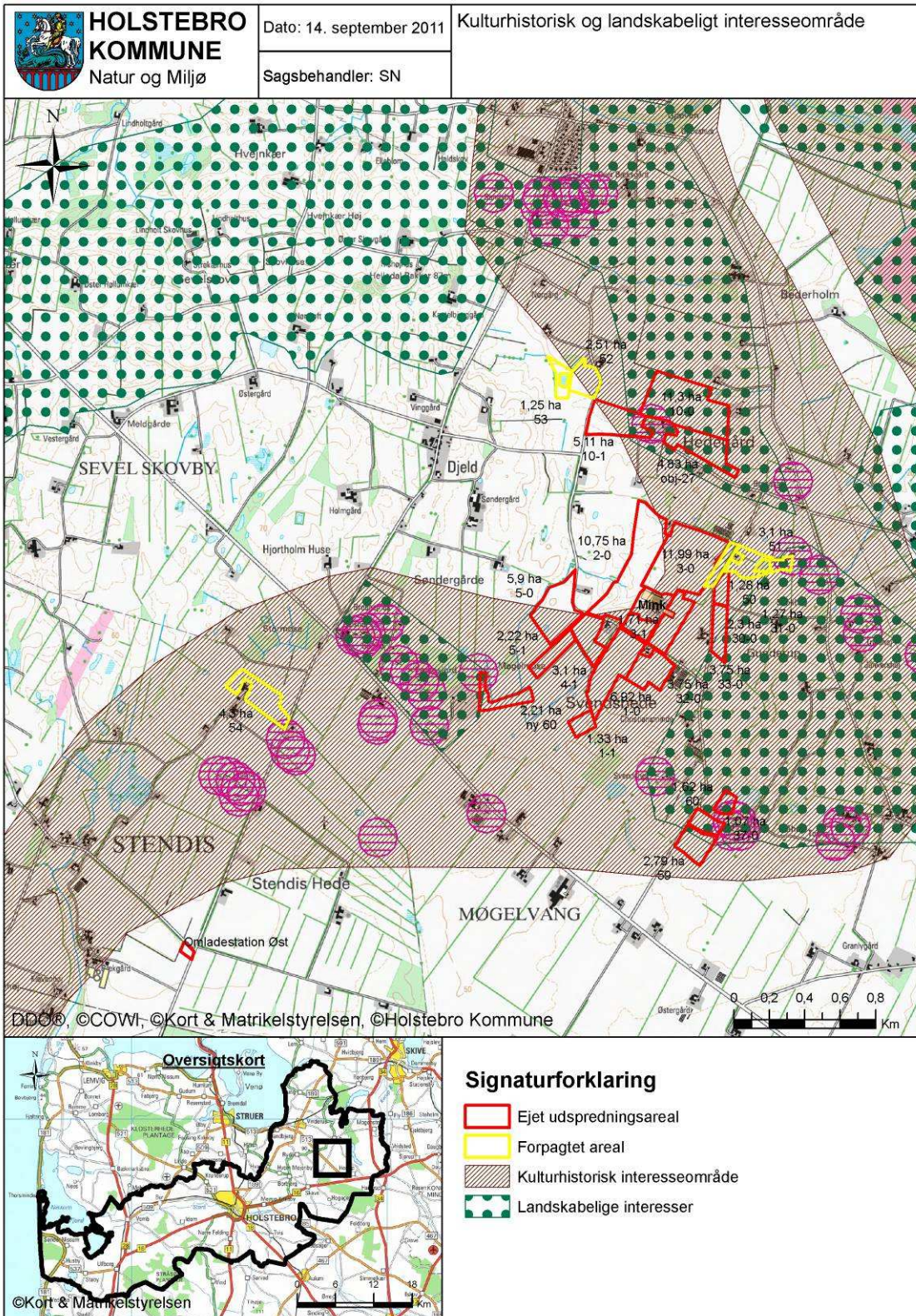

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

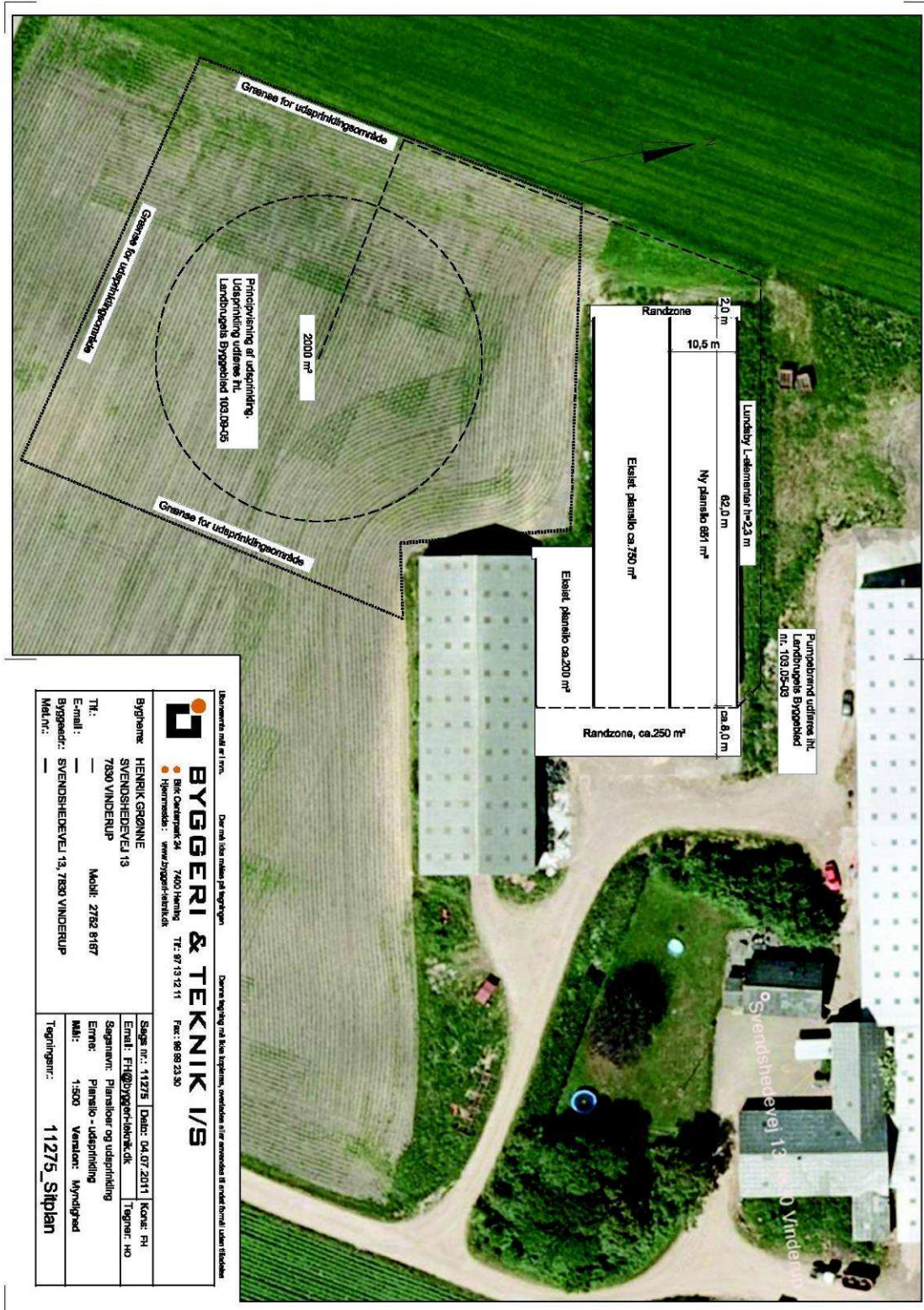

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Oversigt over udsprinklingsområde

BYGGERI & TEKNIK I/S
 Danmarks mest erfarne - Deres side mellem på bygningen
 Densere bygning og bedre udsprinkning, overvåkning og kontrol af vandet. Læringsplan

Bygherre: HENRIK GRØNNE SVENDSHEDVEJ 13 7850 VINDERUP Tlf.: — Mobil: 2752 8167 E-mail: — Byggeaddr.: SVENDSHEDVEJ 13, 7850 VINDERUP Mødt.nr.: —	Bilags nr.: 11275 Dato: 04.07.2011 Kone: PI E-mail: FTH@BYGGERI&TEKNIK.DK Tegnr.: 40 Sagsnavn: Planisloer og udsprinkling Emne: Planislo - udsprinkling Mål: 1:500 Version: Myndighed Tegningsnr.: 11275_Skplan
--	---

Blik Centerpark 24 7460 Skjernvej 11
 Hjemmeside: www.byggeri-og-technik.dk
 Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 98 89 23 30

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Gylletransportruter

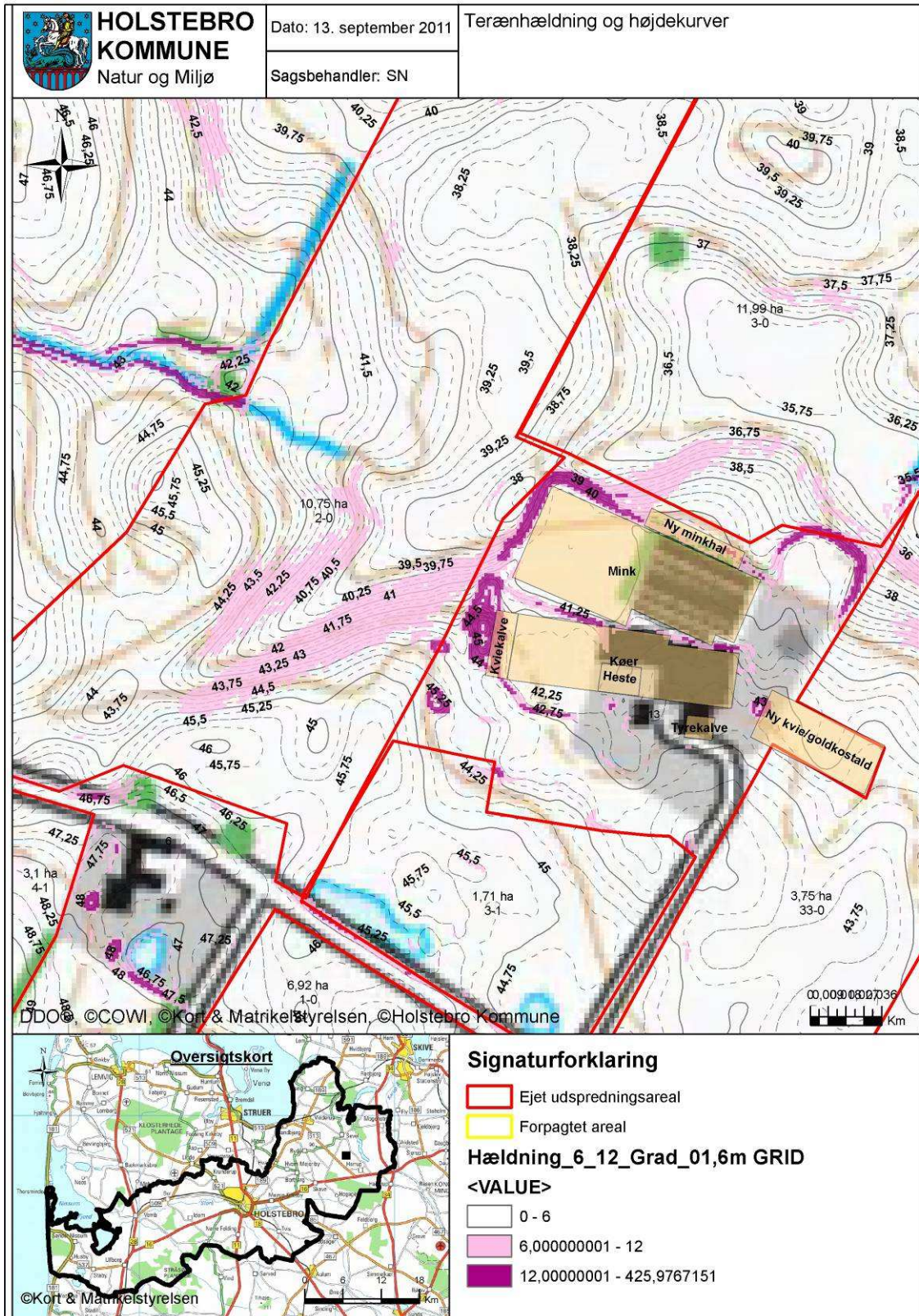

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 8 – Terrænforhold ved ejendommen

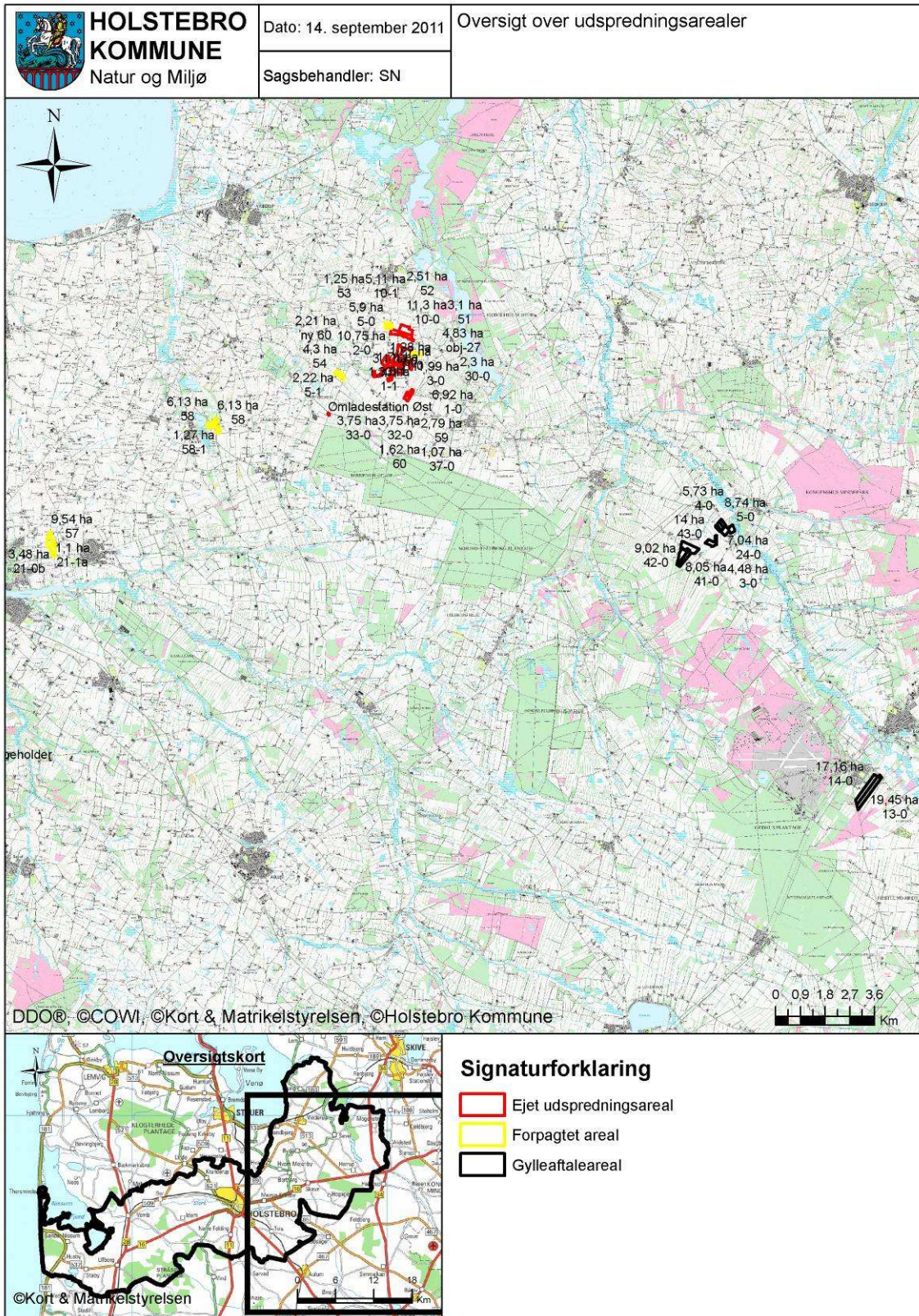

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtkort over udspretningsarealerne

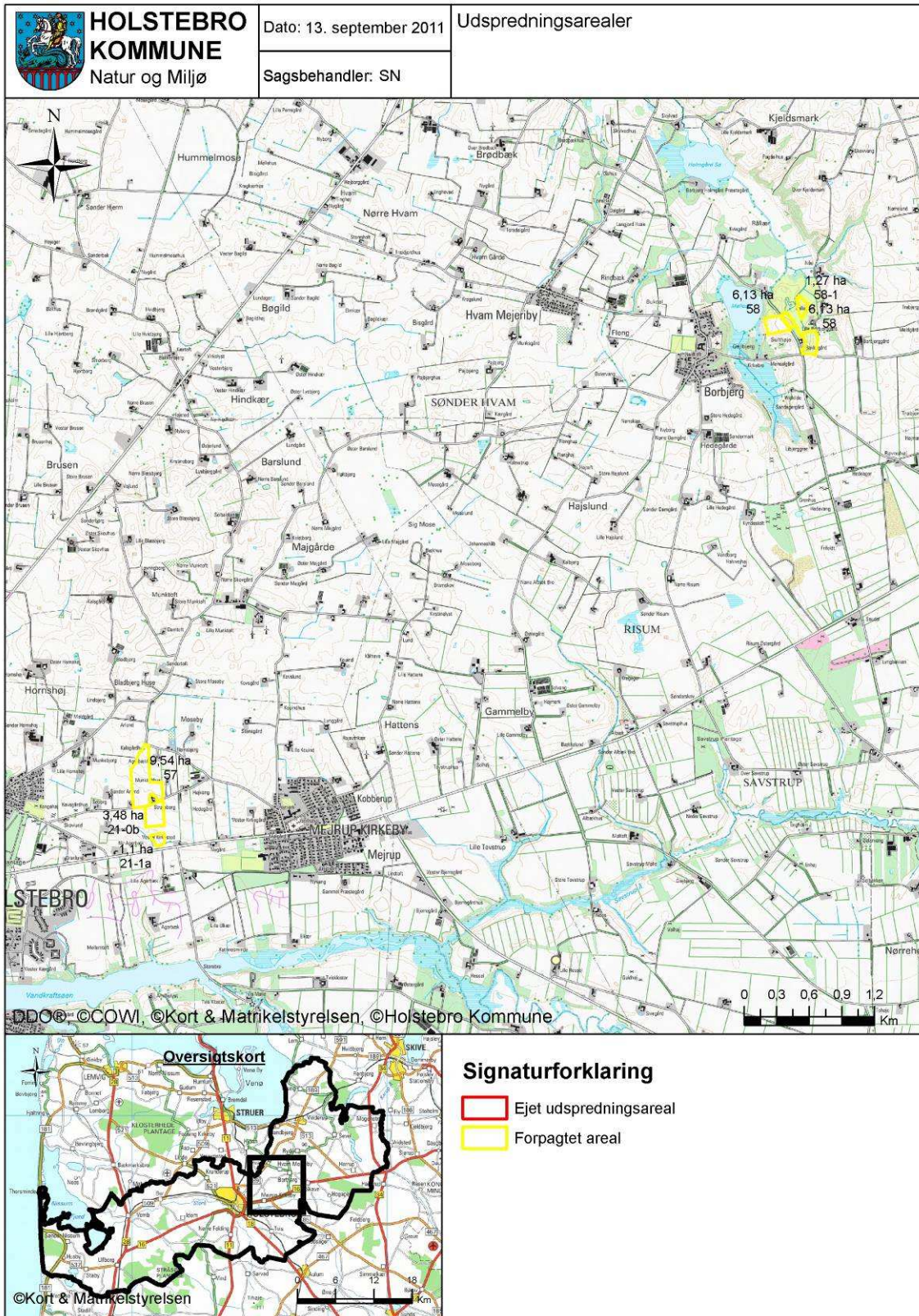

TEKNIK OG MILJØ

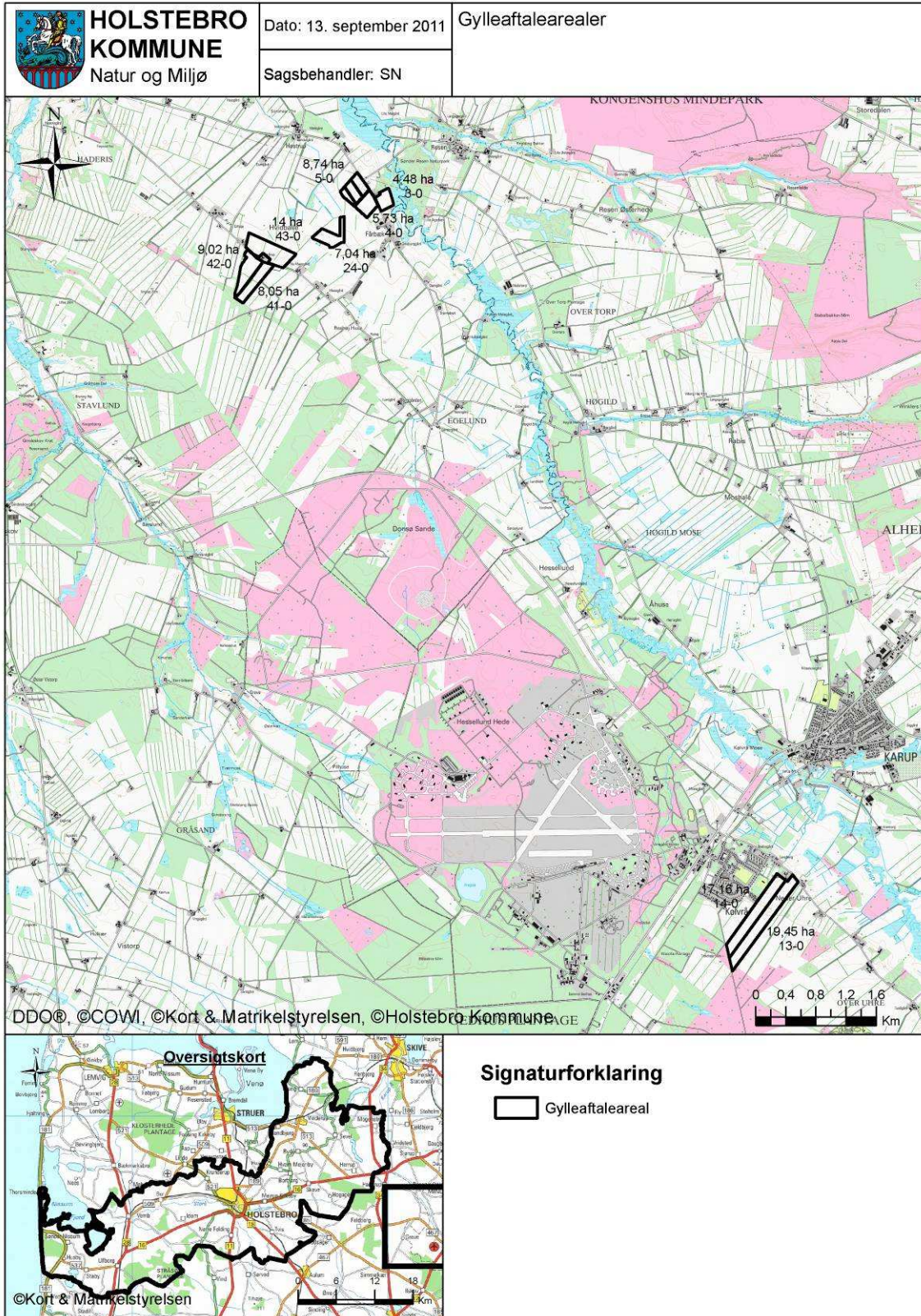
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 2/3

Bilag 9 - Arealer del 3/3

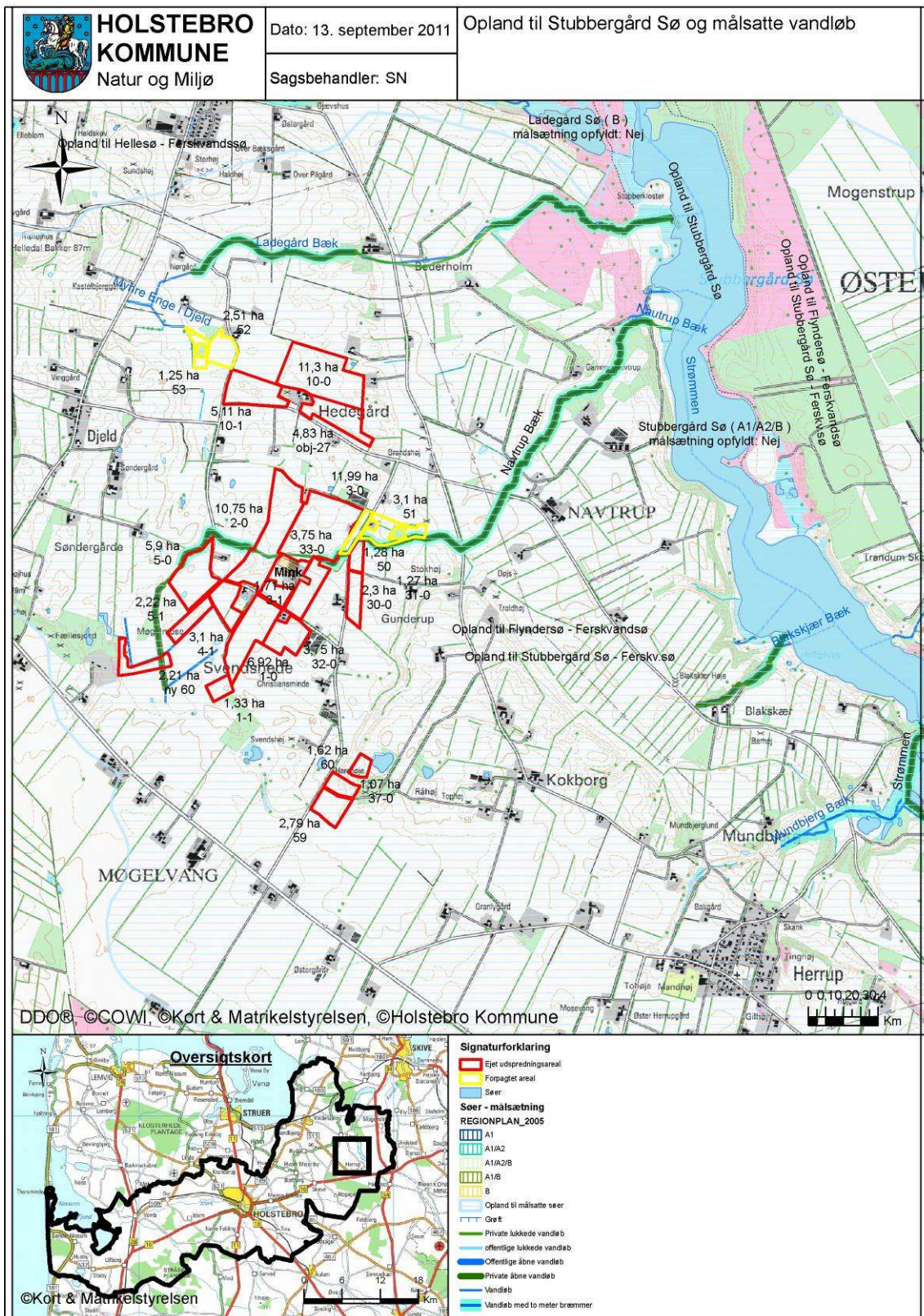

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Søopland og vandløb

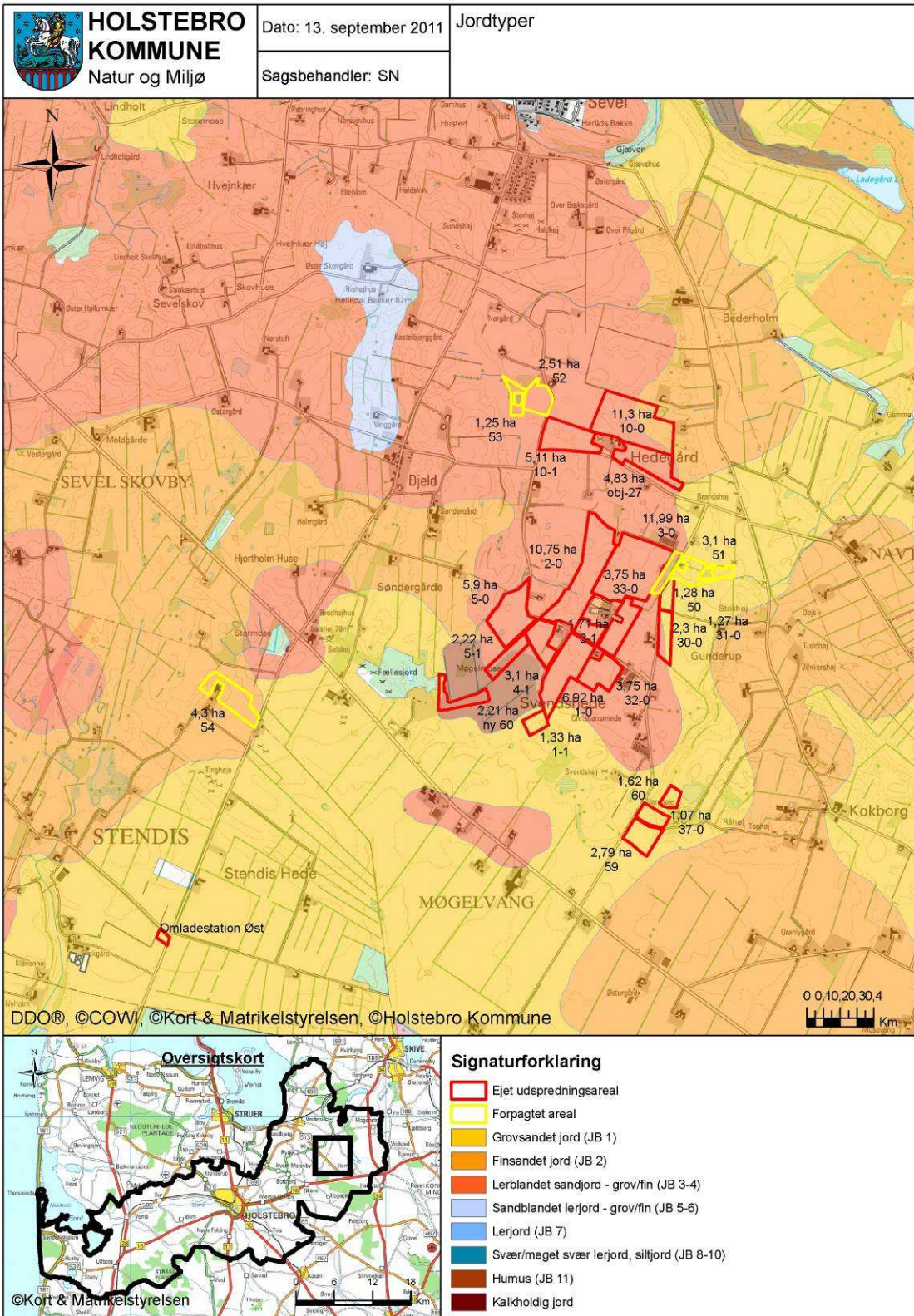

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Jordbundstyper

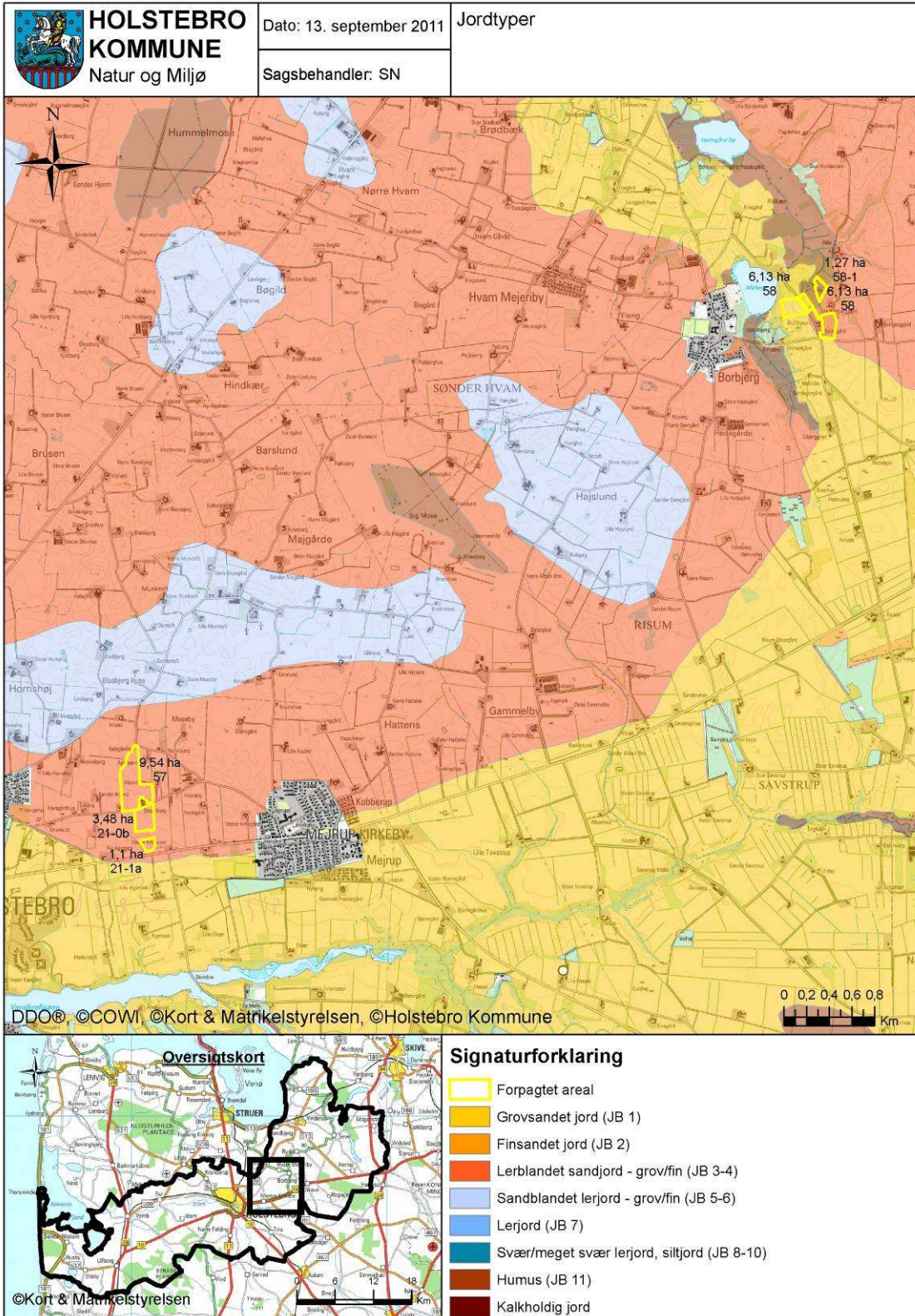

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Jordbundstyper

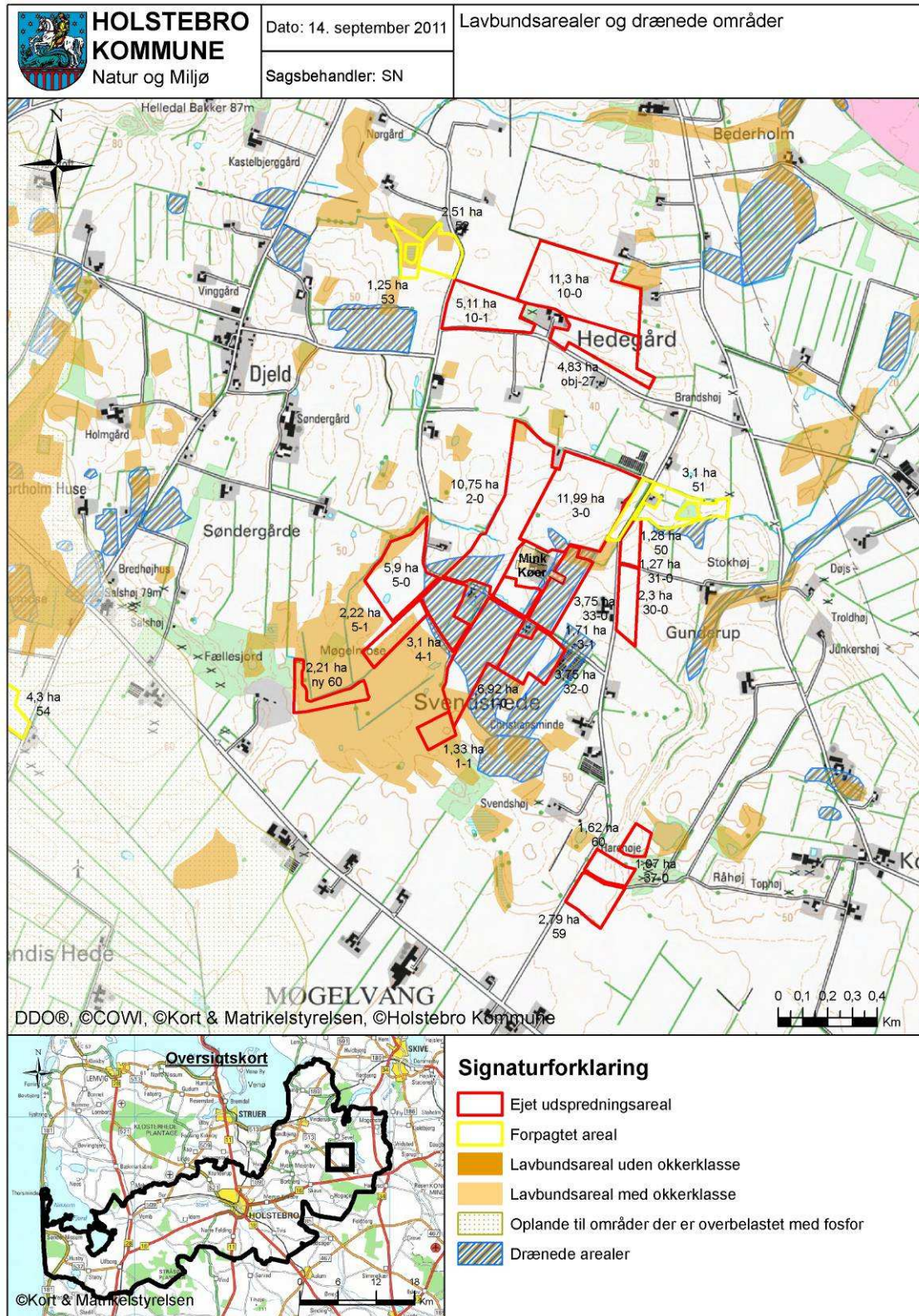

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

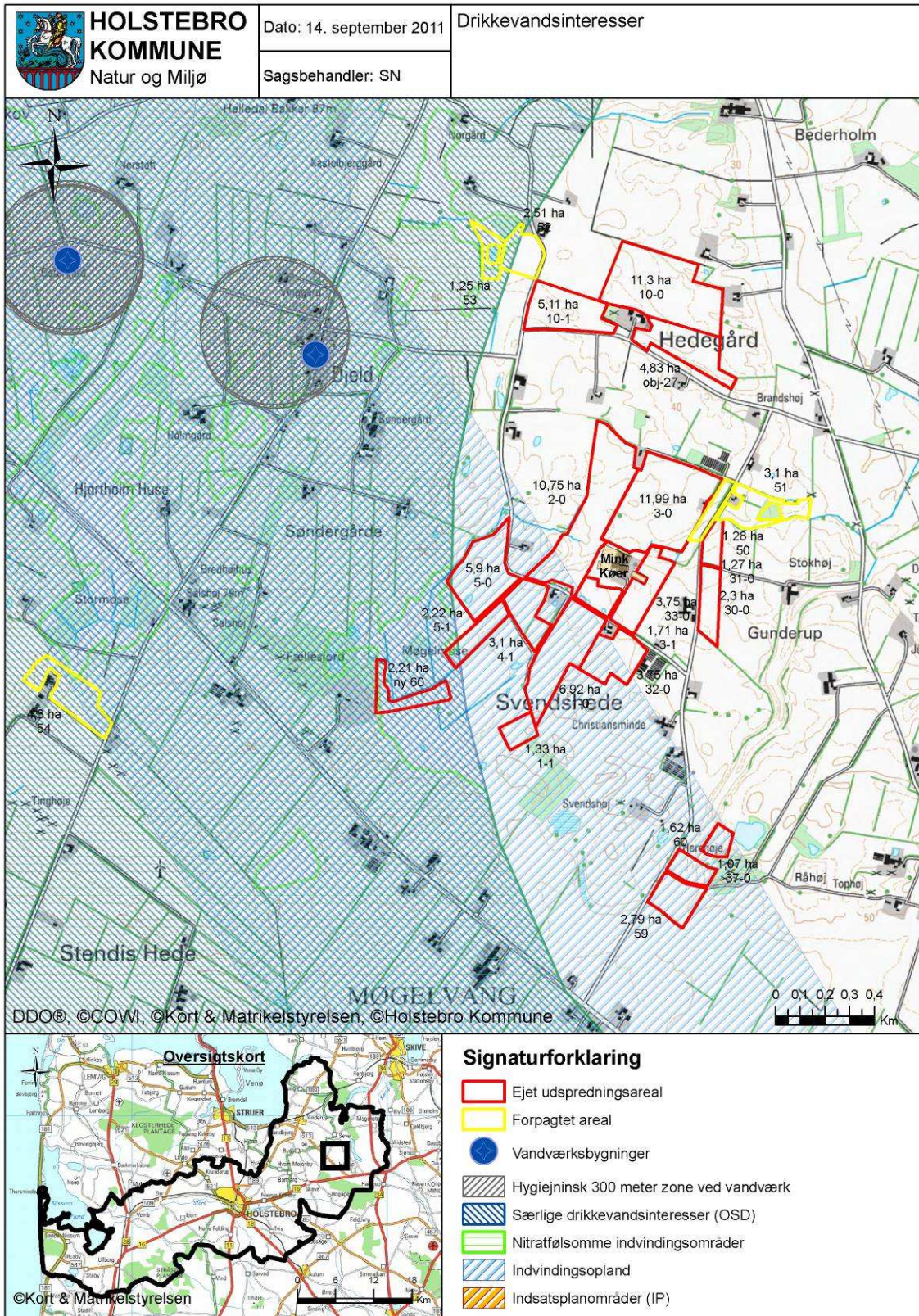

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Grundvand og drikkevandsinteresser

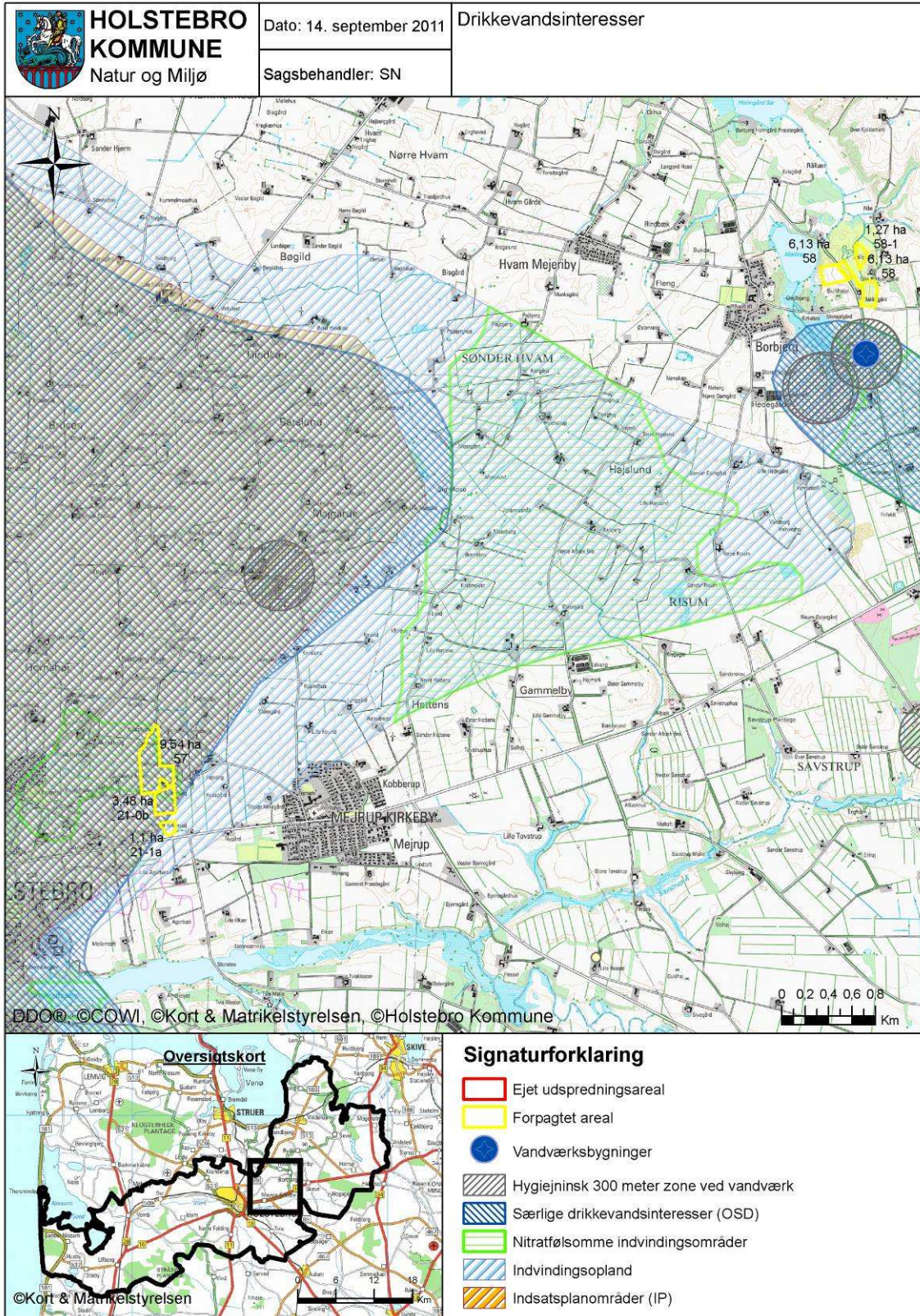

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Grundvand og drikkevandsinteresser

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

Oversigtskort

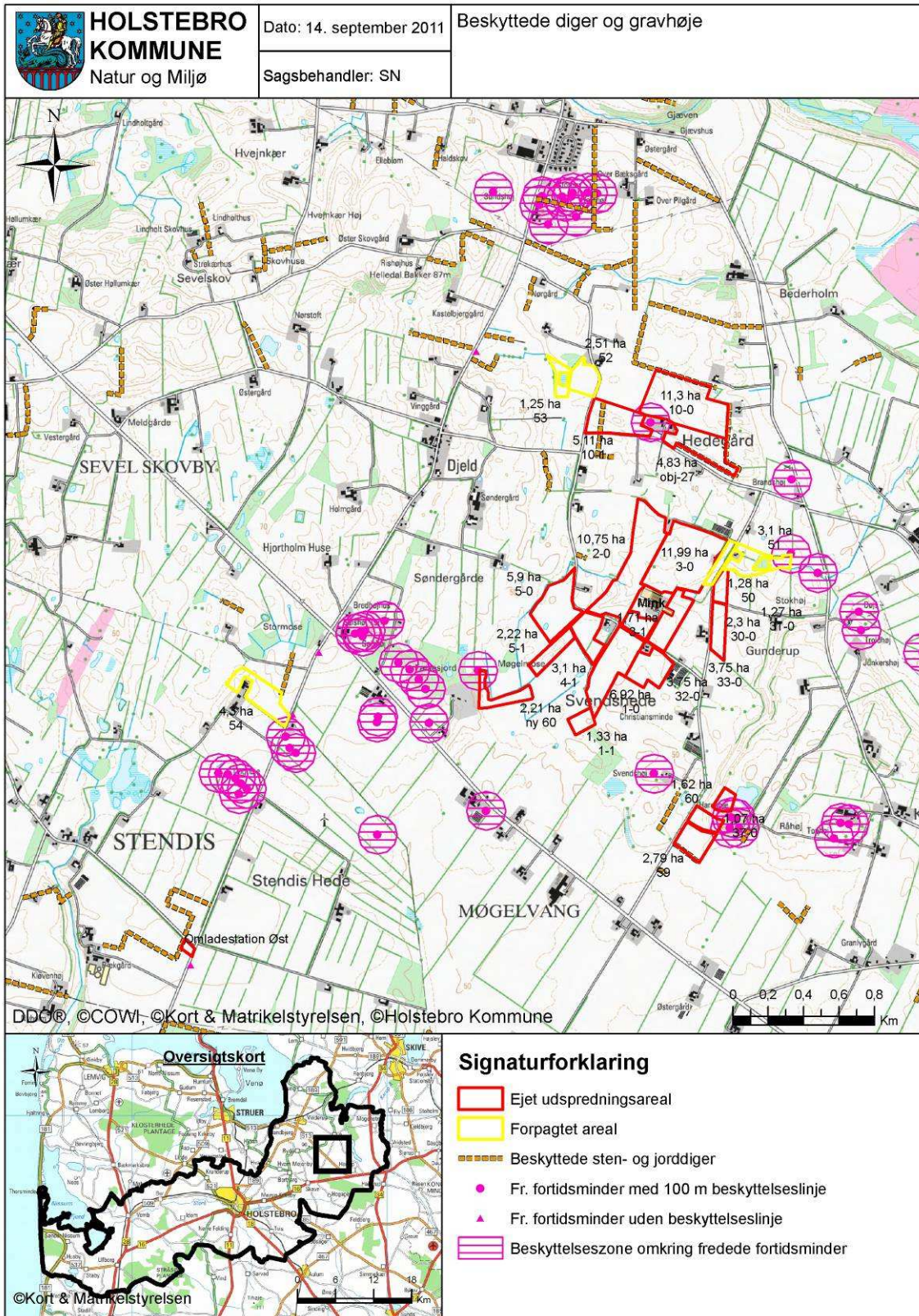

©Kort & Matrikelstyrelsen

Signaturforklaring

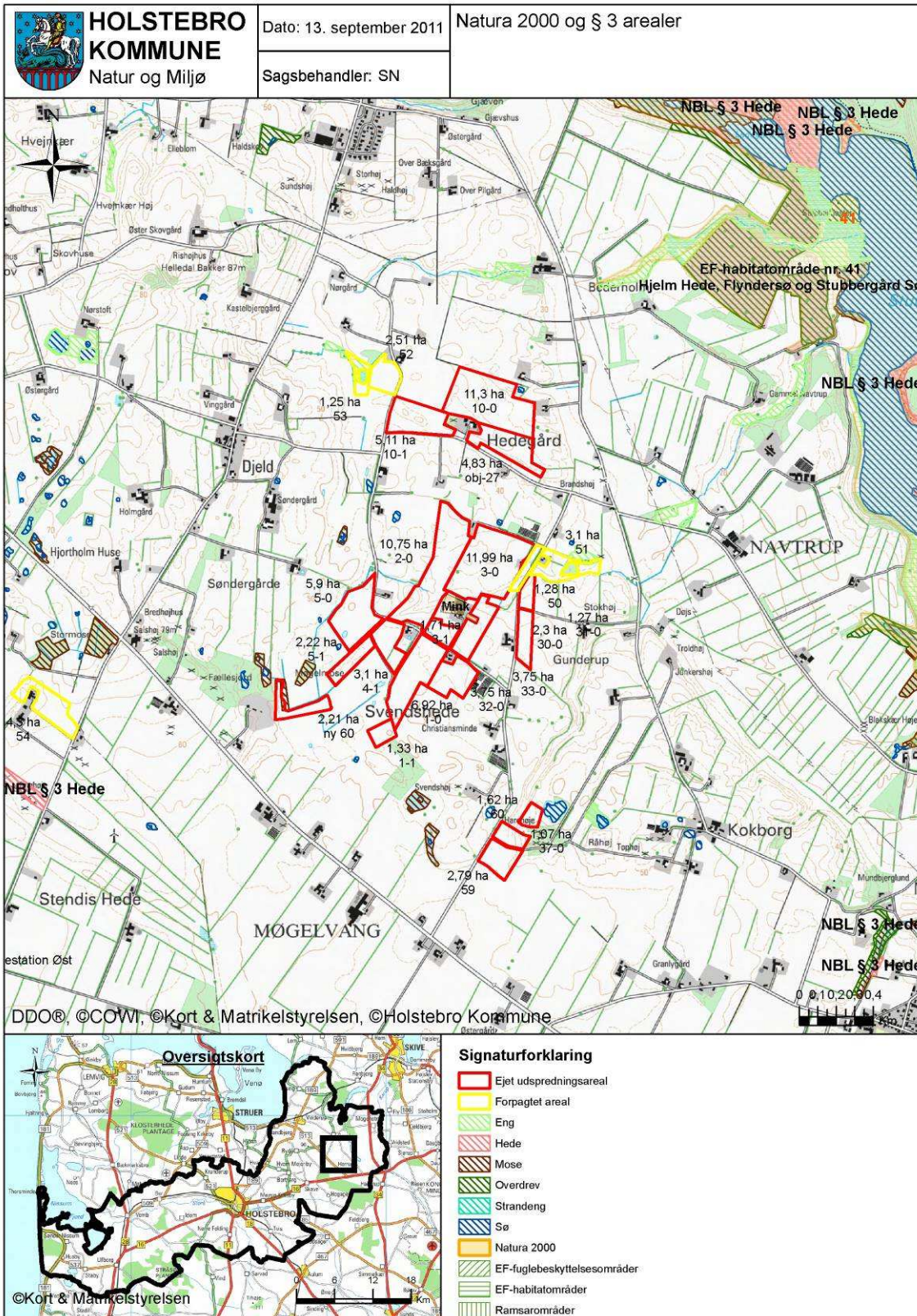
- Forpagtet areal
- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Bilag 15 – Beskyttede fortidsminder

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Bilag 16 – Natura 2000 og § 3 arealer

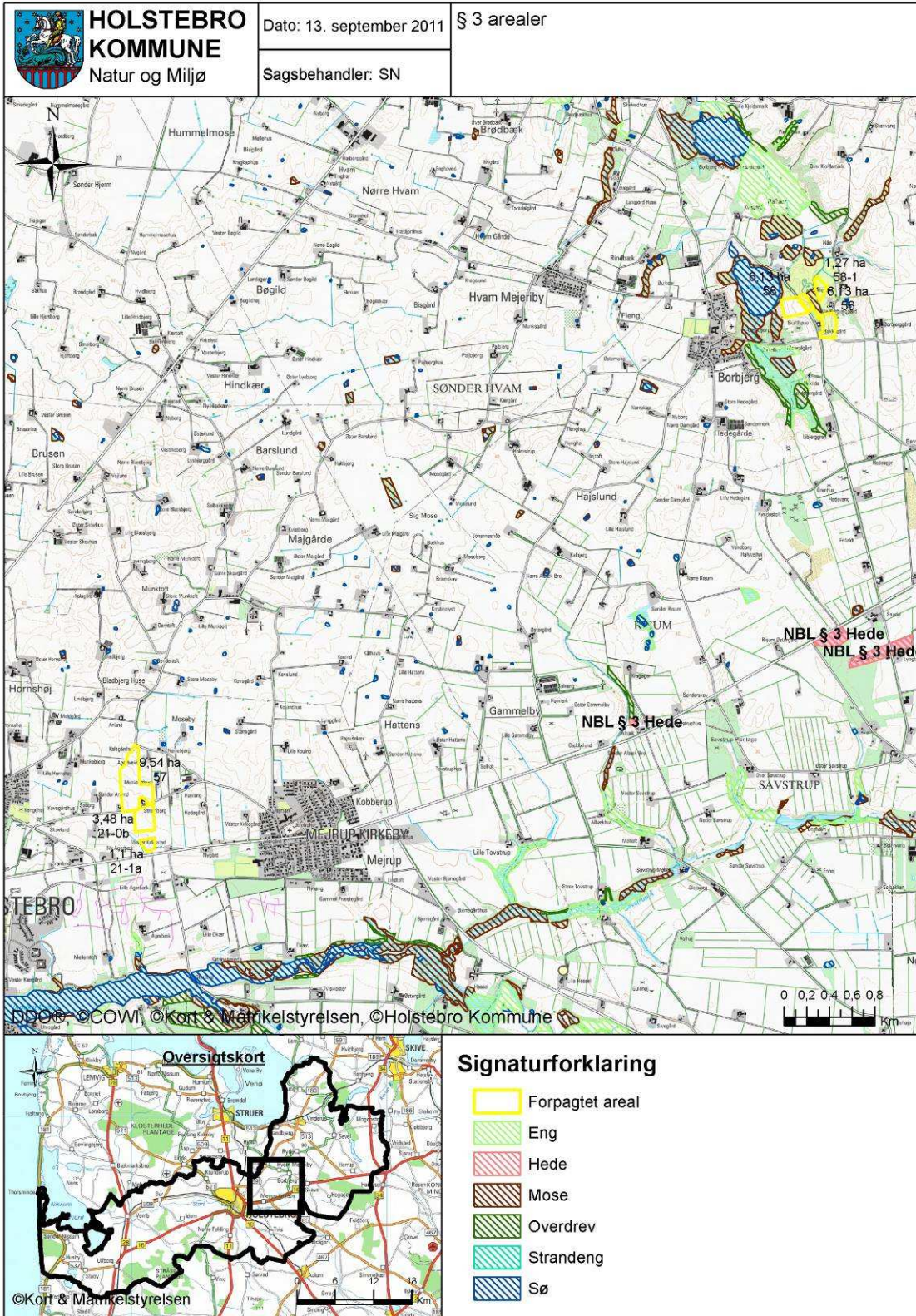

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Natura 2000 og § 3 arealer

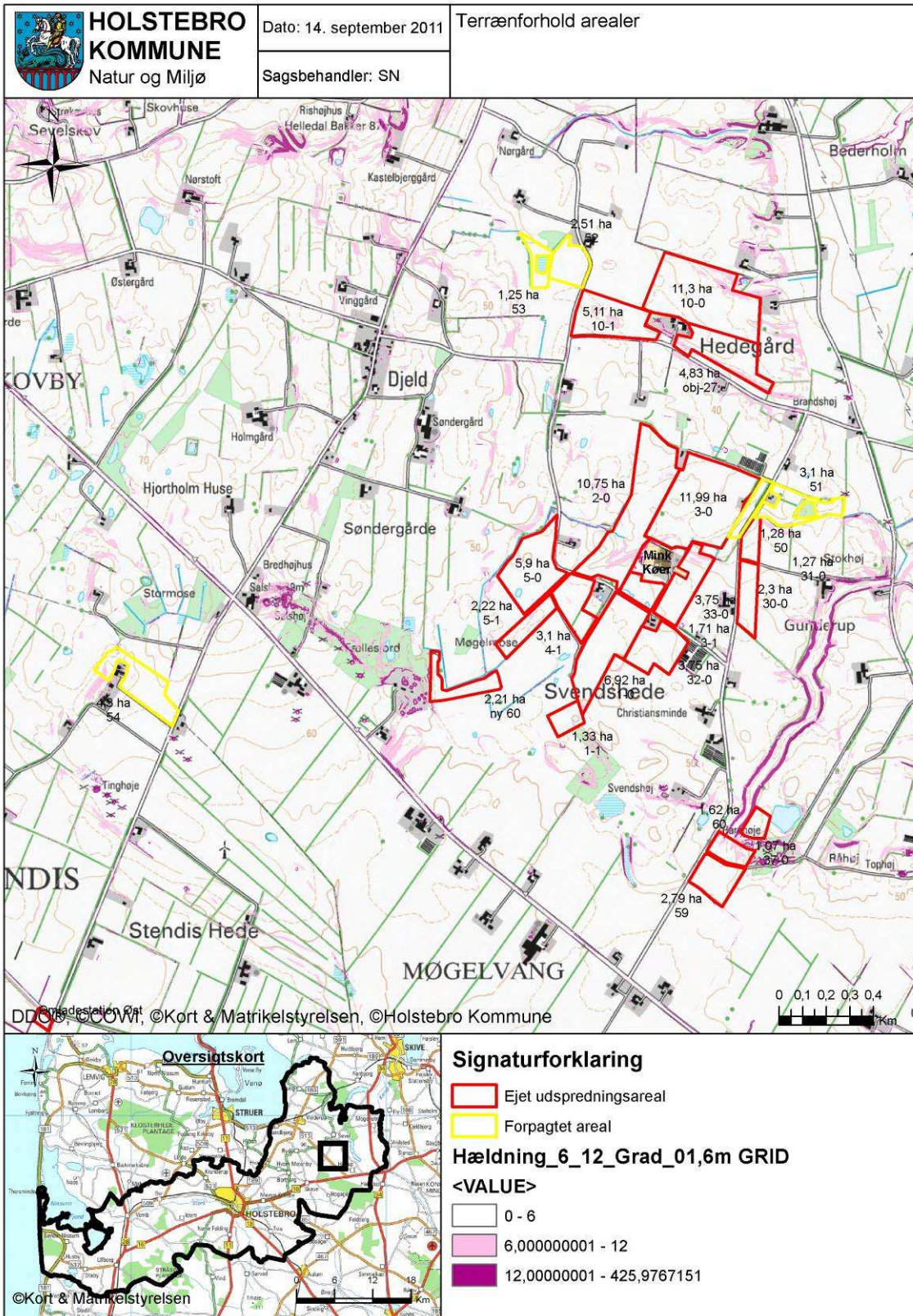

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Terrænforhold arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE
Malkekøer, tung race (>26 mdr.), tung race					
Kvier 6-27 mdr.), tung race					
Småkalve (0-6 mdr.), tung race					
Tyrekalve (40-50 kg), tung race					
Minktæver					
Heste (under 300 kg)					

*Kan erstattes af udskrift fra Dansk Kvæg, hvor ovenstående alders- eller vægtintervaller er anvendt

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1	800 m ³						
Gyllebeholder nr. 2	4.500 m ³						
Buffertank	100 m ³						

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Viborg og Herning Kommune

Fra: Finn Larsen [fil@viborg.dk]
Sendt: 6. august 2009 13:45
Til: PDH - Peter Dorff Hansen
Emne: Udtalelse, Svendshedevej 13.

Hej Peter..

Du har anmodet Viborg Kommune om en udtalelse i henhold til § 21 i *Bek. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* vedrørende udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen Svendshedevej 13, 7830 Vinderup.

Dele af bedriftens udbringningsarealer ligger i Viborg Kommune.

Vedrørende de pågældende udbringningsarealer i Viborg Kommune bemærkes følgende:

De pågældende udbringningsarealer ligger tæt på Kølvrå og afvandes til Skive Fjord via Karup å-systemet. Skive Fjord er ikke Natura 2000-område. Afvandingen sker direkte til Karup å.

Nitrat overfladevand:

Arealerne ligger uden for nitratklasserne 1, 2 og 3, og der er ikke efter Viborg Kommunes vurdering konkrete forhold, der giver grundlag for at stille særlige vilkår til nitratudvaskningen til overfladevand for arealerne i Viborg Kommune.

Nitrat grundvand:

Arealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder og andre områder, der kan kræve en særlig beskyttelse af hensyn til grundvandet.

Fosfor:

Udbringningsarealerne afvandes ikke til fosforfølsomt Natura 2000-område. Viborg Kommune vurderer, at der ikke er konkrete forhold ved projektet, der udløser krav til fosforbalancen for de dele af arealerne, der ligger i Viborg Kommune.

Natur:

Alle udbringningsarealerne ligger uden for § 3 områder.

Alle udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m fra § 7 arealer, og dele af arealet ligger inden for 200 m fra byzone. Udbringningen af husdyrgødning skal følge de særlige regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for arealer tæt på § 7 arealer og byzone..

Alle arealerne ligger uden for Natura 2000 områder.

Samlet vurderer vi, at udbringningsarealerne kan anvendes under overholdelse af de generelle krav, idet vi forudsætter, at du foretager en vurdering i forhold til kumulative effekter o.l.

Har du brug for supplerende oplysninger, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Virksomhedsmiljø
Søvej 2
8800 Viborg
Direkte tlf : 87 87 56 19

Sikker e-mail sikkerpost@viborg.dk
<http://www.viborg.dk>

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927